

IFAU

Institutet för arbetsmarknads- och
utbildningspolitisk utvärdering

Tidiga insatser för arbetssökande med hög risk för långtidsarbetslöshet

Johan Regnér
Martin Söderström

RAPPORT 2015:18

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Tidiga insatser för arbetssökande med hög risk för långtidsarbetslöshet¹

av

Johan Regner² och Martin Söderström³

2015-10-26

Sammanfattning

Den 1 januari 2012 infördes ett nytt arbetssätt på Arbetsförmedlingen. Arbetssättet syftar till att personer med hög risk för långtidsarbetslöshet ska få programinsatser och/eller fördjupade förmedlingsinsatser redan tidigt i arbetslöshetsperioden. Vi använder data över personer i åldrarna 25–64 år som skrevs in som öppet arbetslösa på arbetsförmedlingen under åren 2007–2013 för att studera om personer med hög risk för långtidsarbetslöshet har fått program- och förmedlingsinsatser i annan omfattning efter reformen, samt om övergången från arbetslöshet till jobb har påverkats. Vi finner att personer med hög risk för långtidsarbetslöshet får fler programinsatser, att de får insatserna tidigare i arbetslöshetsperioden och att de har tätare kontakt med sin arbetsförmedlare efter reformen. Förändringarna är dock genomgående relativt små. Resultaten visar också att arbetsförmedlarna redan innan reformen började rikta insatserna till personer med hög risk för långtidsarbetslöshet. Slutligen finner vi inga effekter av reformen på övergången till arbete för personer med hög risk för långtidsarbetslöshet, men vi ser en ökad övergång till arbete under åren före reformen.

---

¹ Författarna vill tacka Helge Bennmarker, Anders Forslund, Christer Gerdes, Linus Liljeberg och Martin Lundin samt seminariedeltagare på Arbetsförmedlingen och IFAU för värdefulla synpunkter.

² johan.regner@ifau.uu.se

³ martin.soderstrom@ifau.uu.se

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Arbetsförmedlingens nya arbetssätt.....	6
2.1	Alla omfattas inte av det nya arbetssättet	6
2.2	Bedömningsstödet	7
2.3	Handlingsplaner och tidiga insatser.....	8
2.4	Styrning och resurser.....	8
3	Tidigare studier.....	8
3.1	Erfarenheter av profilering och tidiga insatser	8
3.2	Erfarenheter av de insatser som ingår i det nya arbetssättet	9
3.3	Studier av det nya arbetssättet	10
4	Data.....	12
4.1	Urval	12
4.2	Beskrivande statistik.....	13
5	Metod.....	19
5.1	Identifikationsstrategi	19
5.2	Statistisk metod.....	22
6	Resultat	23
6.1	Programinsatser	23
6.2	Förmedlingsinsatser.....	34
6.3	Övergång till jobb.....	39
7	Sammanfattning.....	44
	Referenser	46
	Appendix 1: Beskrivande statistik	49
	Appendix 2: Profileringsmodellen	52
	Appendix 3: Mer om analys och metod.....	63

1 Inledning

Förutsättningarna för att få ett jobberbjudande skiljer sig kraftigt åt mellan de arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Vissa personer har egenskaper som gör att de relativt snabbt kan hitta ett arbete, medan andra riskerar att bli kvar på Arbetsförmedlingen under förhållandevis lång tid. För att resurserna ska användas på ett effektivt sätt, behöver fördelningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna ta hänsyn till denna variation.

När alliansregeringen tillträdde år 2006 lades arbetsmarknadspolitikens inriktning om. Programinsatserna fokuserades då huvudsakligen på dem som varit utan arbete en lång tid. Denna inriktning justerades den 1 januari 2012 när ”ett nytt arbetssätt”⁴ infördes på Arbetsförmedlingen: fler åtgärder skulle vidtas tidigt i arbetslöshetsperioden för personer som löper hög risk för långtidsarbetslöshet. Syftet var att uppnå en effektivare resursanvändning och att förkorta arbetslöshetstiderna för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Detta skulle åstadkommas genom förmedlings- och programinsatser.

En utmaning för det nya arbetssättet har varit att redan i ett tidigt skede av arbetslösheten kunna identifiera de personer som har störst behov av insatser. Arbetsförmedlarna har ansvaret för denna bedömning. För att underlätta bedömningen, samt för att åstadkomma en mer likvärdig bedömning av behovet av tidiga insatser, infördes ett bedömningsstöd på Arbetsförmedlingen. Bedömningsstödet är en statistisk profileringsmodell som utifrån observerade egenskaper hos den arbetssökande (kön, ålder, utbildningsnivå m.m.) beräknar en sannolikhet för att personen ska bli långtidsarbetslös. Den uppskattade risken används som vägledning för att bedöma om personen har behov av tidiga insatser. Det är dock alltid upp till arbetsförmedlaren att göra den slutliga bedömningen om ett sådant behov finns.

Enligt Forslund och Vikström (2011) finns det begränsat med forskningsresultat som belägger effekterna av tidiga insatser. De menar att det förvisso förefaller sannolikt att tidiga insatser kan vara effektiva, men att det saknas empiriskt stöd för detta. Däremot finns studier som visar att profileringsverktyg kan bidra till att förbättra arbetsförmedlarnas bedömning av vilka personer som har högst risk för långtidsarbetslöshet (se Frölich m.fl. 2003; Rosholm m.fl. 2006).

De studier som hittills har berört Arbetsförmedlingens nya arbetssätt har fokuserat på implementeringen av bedömningsstödet som hjälpmedel. Uppföljningar visar att bedömningsstödet förutsäger långtidsarbetslöshet med relativt

---

⁴ Arbetsförmedlingens nya arbetssätt innebär, namnet till trots, inte någon genomgripande förändring av myndighetens arbete. Det handlar i första hand om förändrade rutiner vid inskrivningen av arbetssökande och en förändrad prioriteringsordning till arbetsmarknadspolitiska insatser.

god precision. Enligt Arbetsförmedlingen (2014) har bedömningsstödet i genomsnitt bättre träffsäkerhet i de fall där rekommendationen skiljer sig från arbetsförmedlarens bedömning. Studier visar också att arbetsförmedlare har haft svårt att (åtminstone till en början) ta till sig bedömningsstödet och att det finns stora skillnader mellan om och hur arbetsförmedlare använder bedömningsstödet (Assadi 2014; Assadi och Lundin 2014). Arbetsförmedlingens uppföljningar av reformen redogör för hur stor andel av de arbetssökande med bedömt behov av tidiga insatser som faktiskt får ta del av insatser inom en viss tidsram. Enligt den senaste uppföljningen har 64 procent av dem med ett bedömt behov av tidiga insatser tilldelats en sådan inom tre månader (Arbetsförmedlingen 2015a).

I den här studien undersöker vi om det nya arbetssättet har medfört någon förändring för dem som skrivits in på arbetsförmedlingen efter införandet. Eftersom reformen är riktad till dem som står längst ifrån arbetsmarknaden är det dock inte rimligt att förvänta sig att detta påverkar samtliga som skrivits in på förmedlingen efter reformen. Personer som kan förväntas hitta jobb relativt snabbt bör inte påverkas i någon större utsträckning, utan eventuella effekter av reformen hittar vi troligtvis i första hand bland dem som står långt från arbetsmarknaden. Vi undersöker först om sannolikheten att få en programinsats har ökat efter reformen för personer med hög risk för långtidsarbetslöshet, om sammansättningen av programinsatser har förändrats och om tiden till första insats har förkortats. I avsaknad av information om fördjupade förmedlingsinsatser studerar vi därefter antalet registrerade kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedlare. Införandet av det nya arbetssättet syftade också till en mer likvärdig bedömning av arbetssökandes behov. Vi studerar därför om det förekommer skillnader mellan olika arbetsförmedlingskontor avseende tillgången till program- och förmedlingsinsatser samt hur dessa har utvecklats över tid. Slutligen undersöker vi om det nya arbetssättet har bidragit till att öka övergången från arbetslöshet till jobb. Vi använder genomgående en uppföljningsperiod på 14 månader (426 dagar), vilket motsvarar det förväntade inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin.⁵

För att kunna undersöka förändringar till följd av det nya arbetssättet studerar vi nyinskrivna arbetslösa i åldrarna 25–64 år under tidsperioden 2007–2013.

---

⁵ Jobb- och utvecklingsgarantin är ett arbetsmarknadspolitiskt program som infördes år 2007. Det fungerar som ett "ramprogram" där deltagarna erbjuds insatser utifrån individuella behov. Personer blir anvisade till jobb- och utvecklingsgarantin när deras dagar med arbetslöshetsersättning är slut. Detta inträffar vanligen efter 300 ersättningsdagar (14 månader). En person som återinskrivs på arbetsförmedlingen utan att ha hunnit upparbeta ett nytt arbetsvillkor kommer dock att anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin när de kvarstående ersättningsdagarna är slut, dvs. innan 14 månaders arbetslöshet.

Vi kan då studera eventuella förändringar som inträffar efter reformen, men också fånga upp tidsmönster redan innan reformens införande. Vi jämför hur situationen förändrades i samband med reformen för personer med hög risk för långtidsarbetslöshet relativt personer med lägre risk för långtidsarbetslöshet (tillvägagångssättet kallas *difference-in-differences*). För att skapa dessa grupper använder vi en statistisk profileringsmodell där vi skattar sannolikheten att fortfarande vara inskriven på arbetsförmedlingen 14 månader efter inskrivningstillfället.

Vi finner att personer med hög risk för långtidsarbetslöshet efter reformen (i) får fler programinsatser, (ii) får en annan sammansättning av program (bland annat mer arbetslivsinriktad rehabilitering, men mindre arbetspraktik och subventionerade anställningar för funktionsnedsatta), (iii) får programinsatserna tidigare i arbetslöshetsperioden och (iv) träffar sin arbetsförmedlare oftare. Förändringarna är dock genomgående relativt små. Resultaten visar också att arbetsförmedlarna redan innan reformen började rikta insatserna till personer med hög risk för långtidsarbetslöshet. Vidare tyder resultaten på att vilket kontor en arbetssökande är inskriven på förvisso inte helt saknar betydelse för möjligheterna till programinsatser, hur snabbt insatserna sätts in och antalet kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedlare. Skillnaderna mellan kontoren är dock genomgående mycket små, både före och efter reformen. Vi finner alltså inga tecken på att skillnaderna har minskat ytterligare (från en redan låg nivå) i samband med reformen.

Slutligen visar resultaten att övergången till jobb inom 14 månader har ökat för personer med hög risk för långtidsarbetslöshet från och med år 2010. Denna förändring skedde alltså två år innan det nya arbetssättet infördes, och vi finner ingen ytterligare ökning i samband med reformen. Mot bakgrund av övriga resultat är det inte heller förvånande att vi inte finner effekter av reformen på övergången till jobb. Dels är förändringarna avseende både programinsatser och kontaktfrekvens små, dels är den ökning som vi ser i programdeltagande koncentrerad till program av förberedande och rehabiliterande karaktär. Samtidigt ser vi en minskning av programinsatser som syftar till övergång till arbete.

Det finns ett antal faktorer som bör beaktas vid tolkningen av resultaten. För det första infördes reformen i spåren av en mycket kraftig konjunkturnedgång med ökande långtidsarbetslöshet, vilket kan ha påverkat både Arbetsförmedlingens arbete och effektiviteten i insatserna. För det andra har vi begränsat med data, vilket gör att vi endast kan följa de arbetssökande 14 månader från inskrivningstillfället. Övergången till jobb inom 14 månader är ett relevant utfall då det fångar eventuella kortsiktiga effekter av tidiga insatser, men det

innebär också att vi inte har möjlighet att studera långsiktiga effekter i form av till exempel framtida inkomster och anknytning till arbetsmarknaden.

Rapporten är disponerad på följande vis. Avsnitt 2 beskriver Arbetsförmedlingens nya arbetssätt och avsnitt 3 går igenom tidigare studier. Avsnitt 4 beskriver de data vi använder och avsnitt 5 innehåller en metodgenomgång. I avsnitt 6 presenterar vi våra resultat och avsnitt 7 består av en sammanfattning.

2 Arbetsförmedlingens nya arbetssätt

Det nya arbetssätt som infördes på Arbetsförmedlingen den 1 januari 2012 innebär att arbetsförmedlarna redan vid inskrivningstillfället ska identifiera personer med hög risk att bli långtidsarbetslösa.⁶ Dessa personer ska därefter erbjudas tidiga insatser i form av fördjupade förmedlings- och/eller programinsatser.⁷ Arbetsförmedlingen har gjort bedömningen att de resurser som finns avsatta för tidiga insatser räcker till cirka 10 procent av de personer som skrivs in på arbetsförmedlingen varje år (Arbetsförmedlingen 2015a).⁸

2.1 Alla omfattas inte av det nya arbetssättet

Tidiga insatser kan komma ifråga för personer som är ny- eller återinskrivna som öppet arbetslösa. För vissa grupper av inskrivna gäller dock särskilda regler, och andra grupper omfattas inte av det nya arbetssättet.

Ungdomar (under 25 år) erbjuds enbart tidiga insatser om de uppfyller något av följande kriterier: (i) har ofullständiga gymnasiebetyg, (ii) har haft kontakt med andra myndigheter i ärenden som bedöms påverka arbetsförutsättningarna eller (iii) har misstänkt ohälsa som bedöms påverka förutsättningarna att få ett arbete. Tidigare studier har visat att arbetsförmedlarnas kunskap om dessa regler har varit bristfällig (Assadi 2014).

---

⁶ Sedan i början av 2013 får bedömningen även göras senare i arbetslöshetsperioden (Arbetsförmedlingen 2015a).

⁷ Möjligheten att anvisa arbetssökande till programinsatser i ett tidigt skede av arbetslöshetsperioden, dvs. innan inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin, fanns dock även innan det nya arbetssättet infördes.

⁸ Arbetsförmedlingen (2015a) har också visat att cirka 10 procent av dem som skrevs in som öppet arbetslösa under 2014 fick en bedömning om behov av tidig insats under inskrivningsmånaden.

För nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget och för dem som deltar i arbetslivsintroduktion ges insatser i särskild omfattning och på särskilda grunder.⁹ Dessa båda grupper omfattas inte av det nya arbetssättet.¹⁰

2.2 Bedömningsstödet

Som en del i det nya arbetssättet infördes det så kallade bedömningsstödet, som är en statistisk profileringsmodell.¹¹ Syftet var att hjälpa arbetsförmedlaren att bedöma om den inskrivne löper hög risk för långtidsarbetslöshet. Bedömningsstödet är ett webbaserat frågeformulär som arbetsförmedlaren använder vid inskrivningstillfället. Arbetsförmedlaren ställer ett antal frågor till den arbetssökande och utifrån dessa uppgifter görs en statistisk beräkning av personens sannolikhet att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen efter sex månader. De egenskaper som ingår i modellen är ålder, funktionsnedsättning, födelseregion, utbildningsnivå, yrkesgrupp, arbetslöshetshistorik, inskrivningsmånad, arbetslöshetsersättning, erfarenhet i sökt yrke, utbildning i sökt yrke samt arbetslöshetsnivån i hemkommunen. Utifrån den beräknade sannolikheten klassificeras den arbetssökande i en av fyra följande grupper:

- 1 Bör ha mycket goda möjligheter till arbete.
- 2 Bör ha goda möjligheter till arbete.
- 3 Överväg behov av stöd för ökade möjligheter till arbete.
- 4 Behov av stöd för ökade möjligheter till arbete. Överväg tidiga insatser.

Bedömningsstödet är konstruerat så att cirka 10 procent av de inskrivna ska få bedömningen 3 eller 4 (Arbetsförmedlingen 2015b). Arbetsförmedlarna är ålagda att använda bedömningsstödet som ett hjälpmedel, men det finns ingen skyldighet att följa rekommendationen som ges. I slutändan är det alltid arbetsförmedlarens bedömning som är avgörande.

---

⁹ Arbetslivsintroduktion riktar sig till personer som har haft sjukpenning eller aktivitetsersättning och vars sjukpenningdagar eller ersättningsdagar tagit slut.

¹⁰ Inte heller följande grupper omfattas av det nya arbetssättet: (i) personer som omfattas av det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, (ii) arbetssökande som omfattas av Kriminalvårdens och Arbetsförmedlingens överenskommelse om samarbete på anstalt, frivård och Krami, (iii) unga elever som fyllt 16 år med diagnostiserade funktionsnedsättningar som finns i gymnasieskolor, gymnasiesärskolor, friskolegymnasier, riksgymnasier eller fullgör gymnasiestudier på folkhögskolor och (iv) unga under 30 år som har aktivitetsersättning inom socialförsäkringen.

¹¹ Under andra halvåret av 2007 provades en modell för profilering på sju kontor i Gävleborgs län, med relativt goda resultat (Arbetsförmedlingen 2007). Profileringsmodellen har sina rötter i en modell utvecklad av Bennmarker m.fl. (2007).

2.3 Handlingsplaner och tidiga insatser

För arbetssökande som bedöms vara i behov av tidiga insatser ska en handlingsplan upprättas inom fem dagar från tidpunkten då personen skrivits in på Arbetsförmedlingen. För övriga arbetssökande upprättas planen vid inskrivningstillfället. I handlingsplanen beskrivs vilka insatser som anses nödvändiga för att den sökande ska kunna gå vidare till arbete eller utbildning. Vilken typ av insats som ska användas avgörs utifrån den arbetssökandes individuella behov och av den arbetsmarknadspolitiska bedömningen.

De tidiga insatserna riktade till personer med hög risk för långtidsarbetslöshet ska ges i form av programinsatser och/eller fördjupade förmedlingsinsatser. Fördjupade förmedlingsinsatser är ett samlingsnamn för en rad olika insatser, till exempel täta kontakter med arbetsförmedlare, coachande samtal, vägledning, utredande samtal, arbetsplatsförlagd kartläggning och kompletterande arbetsförmedlingstjänster (till exempel jobbcoachning). De programinsatser som står till buds innan inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin är till exempel arbetspraktik, förberedande utbildning och arbetsmarknadsutbildning.

2.4 Styrning och resurser

I budgetpropositionen för 2012 aviserade regeringen det nya arbetssättet på Arbetsförmedlingen, och för 2012 avsattes resurser för 2 200 årsplatser riktade till personer som riskerar långtidsarbetslöshet (Budgetpropositionen för 2012). I budgetpropositionen för 2013 följdes detta upp med 9 500 årsplatser inom arbetspraktik och arbetsmarknadsutbildning för 2013 och 4 750 platser för 2014 (Budgetpropositionen för 2013).

Samtidigt har det under åren 2009–2011 funnits programinsatser i en betydande omfattning (framförallt olika former av arbetspraktik) riktade mot korttidsarbetslösa i form av så kallade temporära krisåtgärder. Dessa krisåtgärder fasades ut under de år då det nya arbetssättet infördes. Det betyder att de resurser som regeringen har aviserat för det nya arbetssättet inte nödvändigtvis har inneburit att det har blivit vanligare med tidiga insatser. Däremot kan styrningen mot personer med hög risk för långtidsarbetslöshet ha bidragit till en ändrad sammansättning bland de personer som får en insats, och att tiden till insats kan ha förkortats.

3 Tidigare studier

3.1 Erfarenheter av profilering och tidiga insatser

Profileringsmodeller för arbetssökande utvecklades ursprungligen i Australien och USA under 1990-talet. I Europa har till exempel Tyskland, Danmark,

Finland, Nederländerna, Schweiz och Frankrike prövat olika profileringsmodeller.¹² I Australien och USA tillämpas idag något som kan benämnas strikt profilering, vilket innebär att de statistiska modellerna är direkt styrande över en persons möjlighet att få en insats. Det finns utvärderingar på amerikanska data som visar att profilering har bidragit till förkortade arbetslöshetstider (Black m.fl. 2003; O’Leary och Eberts 2009).

Till skillnad från i Australien och USA är de europeiska profileringsmodellerna inte lika styrande, utan utgör istället ett hjälpmedel för arbetsförmedlaren i sin bedömning. Det saknas utvärderingar av de europeiska modellernas betydelse för att förkorta arbetslöshetstiderna. Däremot finns ett antal studier som visar att profilering kan bidra till att förbättra arbetsförmedlarens bedömning av risken för långtidsarbetslöshet (Frölich m.fl. 2003; Rosholm m.fl. 2006; Arbetsförmedlingen 2013). Ett genomgående tema i många länder som infört profileringsverktyg tycks vara att implementeringen har varit problematisk och att arbetsförmedlare har haft svårt att ta till sig och använda verktyget (Weber 2011).

Forslund och Vikström (2011) sammanfattar forskningsläget om effekterna av arbetsmarknadspolitiska insatser. Deras genomgång av både svenska och internationella studier visar att det finns begränsat med forskningsresultat som belägger effekterna av tidiga insatser. De menar att det förvisso förefaller sannolikt att tidiga insatser är effektiva, men att det saknas empiriskt stöd för detta.

3.2 Erfarenheter av de insatser som ingår i det nya arbetssättet

Vi kommer i huvudsak att studera fem olika programinsatser som ges inom ramen för det nya arbetssättet – *arbetspraktik, förberedande utbildning, arbetsmarknadsutbildning, arbetslivsinriktad rehabilitering samt subventionerade anställningar som är särskilt avsedda för arbetssökande med funktionsnedsättning*. Vi kommer också att studera *förmedlingsinsatser* i form av kontakter mellan arbetsförmedlare och arbetssökande. Tidigare studier kan dock inte bidra med så mycket kunskap om behandlingseffekterna av program- och förmedlingsinsatser då de ges i ett tidigt skede av arbetslöshetsperioden till personer med hög risk för långtidsarbetslöshet. Vi redogör istället för de generella

---

¹² Se t.ex. Hasluck (2008) eller Konle-Seidl (2011) för översikter om profilering. Profilering ger en indikation på vilka individer som är i störst behov av en insats, men ingen vägledning om vilken typ av insats som är lämplig för den berörda individen. Det finns dock statistiska modeller även för detta, så kallade targeting-modeller, men dessa har endast använts på försök (se t.ex. Behnke m.fl. 2006; Behnke m.fl. 2009; Staghøj m.fl. 2010).

slutsatser som finns gällande de insatser som kan ges inom ramen för det nya arbetssättet.¹³

Studier finner oftast inga eller relativt små positiva effekter på utflöde till jobb av arbetspraktik (Forslund och Vikström 2011). I en nyare studie finner Forslund m.fl. (2013) små positiva effekter av arbetspraktik under tidsperioden 1999–2006.

Effekterna av arbetsmarknadsutbildning har varierat kraftigt över tid i Sverige. Från att ha uppvisat (stora) positiva effekter under 2000-talets början (de Luna m.fl. 2008) har uppföljningar från Arbetsförmedlingen visat på betydligt sämre effekter (omkring noll) under senare år (Arbetsförmedlingen 2015b).

Angelov och Eliason (2014) studerar olika former av lönesubventionerade anställningar för funktionsnedsatta. De finner stora positiva effekter för programdeltagarna i form av högre förvärvsinkomst, disponibel inkomst och sysselsättning på både kort och medellång sikt. Däremot finner de också negativa effekter på osubventionerad sysselsättning, vilket tyder på att programmen har en inlåsningseffekt¹⁴.

Gällande förberedande utbildning och arbetslivsinriktad rehabilitering saknas forskning som visar hur dessa insatser påverkar individens arbetsmarknadsutfall. Johansson m.fl. (2010) visar dock att rehabiliterande insatser inte tycks vara särskilt framgångsrika i att korta sjukskrivningstider.

Forslund och Vikström (2011) menar att förmedlingsinsatser kan öka utflödet till jobb (särskilt om det kombineras med ökad kontroll). Den mesta kunskapen inom området kommer dock från internationella studier. Pedersen m.fl. (2012) och van den Berg m.fl. (2014) är två nyare studier som visar att fler kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedling ökar övergången till jobb.

3.3 Studier av det nya arbetssättet

Arbetsförmedlingens uppföljningar av det nya arbetssättet har fokuserat på hur stor andel av dem som bedömts vara i behov av tidiga insatser som har fått insatser inom en viss tid, precisionen i bedömningsstödet samt vilka grupper som har fått insatser.

---

¹³ Förutom behandlingseffekter kan det också förekomma effekter av att anvisas till program, så kallade annonseringseffekter. Annonseringseffekten uppstår om den arbetssökande reagerar på programanvisningen genom att antingen minska eller öka intensiteten i sitt jobbsökande. Anvisningen kan alltså både minska och öka utflödet till jobb beroende på om den arbetssökande tror sig ha nytta av den aktuella insatsen. Det finns forskningsresultat som talar för att utflödet till jobb kan öka till följd av anvisningar till program (Hägglund 2006).

¹⁴ En inlåsningseffekt uppstår när arbetssökande som deltar i program minskar intensiteten i sitt jobbsökande, vilket i sin tur kan påverka övergången till arbete.

Uppföljningarna av tidiga insatser har försvårats av att information om fördjupade förmedlingsinsatser inte finns tillgänglig i register, utan endast i de individuella handlingsplanerna. Arbetsförmedlingen har därför gjort stickprovsundersökningar och detaljstuderat ett urval av individuella handlingsplaner. Därtill har man i registerdata studerat förekomsten av programinsatser. Mellan den första större undersökningen (september 2013) och den senaste (februari 2015) har andelen som tagit del av tidiga insatser inom tre månader ökat från 55 procent till 64 procent (Arbetsförmedlingen 2013; Arbetsförmedlingen 2014; Arbetsförmedlingen 2015a).¹⁵ Detta gäller bland dem som har fått en bedömning om att en tidig insats behövs.

Vad gäller bedömningsstödet precision konstaterar Arbetsförmedlingen att bedömningsstödet i genomsnitt har bättre träffsäkerhet, i de fall där rekommendationen skiljer sig från arbetsförmedlarens bedömning. Arbetsförmedlingen drar slutsatsen att det skulle finnas fördelar med att följa bedömningsstödet rekommendation i större omfattning, då insatserna skulle kunna sättas in med högre precision (Arbetsförmedlingen 2014).

Arbetsförmedlingen (2015b) har också undersökt om tidiga programinsatser i större utsträckning har riktats till dem som står långt ifrån arbetsmarknaden, efter det nya arbetssättets införande. I studien innefattar detta program med aktivitetsstöd och subventionerade arbeten, med en uppföljningsperiod om tre månader från inskrivningstillfället. Under 2012 syntes inga förändringar jämfört med tidigare år, men under 2013 och 2014 har arbetssökande med sämre jobbchanser i större utsträckning prioriterats till tidiga programinsatser.

Assadi (2014) samt Assadi och Lundin (2014) har genom intervjuer och enkäter studerat hur arbetsförmedlare och lokala chefer på Arbetsförmedlingen uppfattade implementeringen av det nya arbetssättet. De lokala cheferna ansåg att det fanns brister i införandet – det gick fort och var ogenomtänkt, vilket bidrog till att skapa förvirring (Assadi 2014). Arbetsförmedlarna menade att nyttan av profileringsverktyget var begränsad och var, åtminstone inledningsvis, skeptiska till verktyget. Studien visar att bedömningsstödet användes på olika sätt. Till exempel avstod vissa förmedlare från att ställa frågor som ansågs vara obekväma. Även Assadi och Lundin (2014) finner stora variationer i

---

¹⁵ I juli 2013 fick Arbetsförmedlingen i uppdrag av regeringen att ”skyndsamt vidta åtgärder” för att säkerställa att det nya arbetssättet efterföljdes. Detta berodde på att de inledande uppföljningarna visade att hälften av dem med behov av tidig insats hade tagit del av en insats inom tre månader. Dessa resultat betraktades som otillfredsställande (Arbetsförmedlingen 2013). Det kan dock finnas flera orsaker till att en person med bedömt behov inte har tagit del av tidiga insatser. Enligt Arbetsförmedlingen är det vanligaste att det inte har gjorts någon planering för den arbetssökande. Det kan också bero på att den arbetssökande har uteblivit från möten eller inte längre är aktuell för en insats på grund av (exempelvis) jobb, påbörjad utbildning eller sjukskrivning.

hur bedömningsstödet tillämpades och att många arbetsförmedlare var kritiska till verktyget. Förklaringar till detta står bland annat att finna i tidsbrist och att det varit oklar information om hur verktyget ska tillämpas.

4 Data

Vi använder data från Arbetsförmedlingens Datalager. Denna information sträcker sig fram till februari 2015. För att kunna skapa lokala arbetslöshetsmått använder vi även data från SCB:s befolkningsregister.

4.1 Urval

Vårt urval består av de personer som skrevs in som öppet arbetslösa¹⁶ på Arbetsförmedlingen under åren 2007-2013. Vi följer dem från inskrivningstillfället och 14 månader framåt i tiden (vilket motsvarar det förväntade inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin). För att vi ska kunna följa samtliga personer i 14 månader är den senaste tidpunkten för inskrivning satt till utgången av 2013. Alliansregeringens omläggning av arbetsmarknadspolitiken samt införandet av jobb- och utvecklingsgarantin motiverar valet av 2007 som startår.

Under den aktuella tidsperioden har Arbetsförmedlingen fått överta ansvaret för både vissa nyanlända (etableringsuppdraget) och personer som förbrukat det maximala antalet dagar i sjukförsäkringen (så kallade "utförsäkrade"). Dessa grupper omfattas dock inte av det nya arbetssättet och exkluderas därför ur vårt urval.¹⁷

Vi avgränsar oss till att studera arbetssökande som vid inskrivningstillfället är äldre än 25 år, men ännu inte har fyllt 64 år. Det finns flera orsaker till att vi inte inkluderar ungdomar. En anledning är att speciella regler gäller för denna grupp. För att inskrivna under 25 år ska vara berättigade till tidiga insatser krävs att minst ett av de så kallade tilläggskriterierna (se avsnitt 2.1) är uppfyllt. Tidigare undersökningar har dock visat att arbetsförmedlarnas kunskap

---

¹⁶ Öppen arbetslöshet definieras som sökandekategori 11. Vi inkluderar även personer som återinskrivs i öppen arbetslöshet efter en sammanhängande period om minst 30 dagar i sökandekategori 21 (deltidsarbetslöshet), 22 (tillfällig timanställning), 31 (sökande med tillfälligt arbete), 35 (ombytessökande Samhall) eller 41 (ombytessökande).

¹⁷ I data finns fr.o.m. december 2010 en indikator för deltagare i etableringsuppdraget. Utförsäkrade personer (som hänvisats till Arbetsförmedlingen sedan januari 2010) ska normalt sett inte skrivas in i öppen arbetslöshet och ska därmed inte ingå i det urval vi studerar. Vi har ändå valt att exkludera personer vars första påbörjade programinsats i arbetslöshetsperioden är arbetslivsintroduktion (ett program som särskilt riktar sig till utförsäkrade). Dessutom har vi exkluderat personer som inom 30 dagar får koden "arbetssökande med förhinder" och därefter kvarstår i denna sökandekategori fram till att de lämnar förmedlingen eller till uppföljningsperiodens slut (426 dagar från arbetslöshetsperiodens början).

om dessa regler har varit bristfällig (Assadi 2014). Ungdomar är också svårare att studera eftersom de blir behöriga till jobbgarantin för ungdomar redan efter 90 dagar av sammanhängande arbetslöshet. Vår analys är dessutom beroende av att med hjälp av en profileringsmodell kunna klassificera arbetssökande utifrån deras risk för långtidsarbetslöshet. För unga personer finns dock begränsat med bakgrundsinformation, vilket gör det svårt att beräkna en sådan risk.

Vi har inte använt några urvalsrestriktioner vare sig gällande arbetslöshetsperiodens längd (även perioder som pågår en dag inkluderas) eller att arbetslöshetsperioden måste ha föregåtts av en viss tid av frånvaro från Arbetsförmedlingen. Arbetslöshetsperioder med mellanliggande avbrott kortare än sju dagar betraktas dock som en sammanhållen period. Totalt ingår 1 755 276 arbetslöshetsperioder i det urval som vi studerar. Vi studerar *arbetslöshetsperioder*, vilket innebär att en person kan förekomma i urvalet mer än en gång.¹⁸

4.2 Beskrivande statistik

4.2.1 Individegenskaper

Tabell 1 visar de genomsnittliga egenskaperna hos dem som skrevs in som öppet arbetslösa under åren 2007–2013. Egenskaperna mäts vid tidpunkten då arbetslöshetsperioden påbörjas.

Tabell 1 visar att antalet nyinskrivna på Arbetsförmedlingen var betydligt fler under 2009 jämfört med övriga år. Detta var ett resultat av den kraftigt minskade sysselsättningen under detta år. Huvudsakligen var det industrin som drabbades av sysselsättningsminskningen, vilket återspeglas i de genomsnittliga egenskaperna i Tabell 1. Relativt övriga år består de som skrevs in under 2009 i något större utsträckning av gymnasieutbildade män med kortare arbetslöshetshistorik.

Köns-, ålders- och utbildningssammansättningen är relativt stabil under den tidsperiod som vi studerar. Även andelen funktionsnedsatta är stabil mellan 2007 och 2013. Däremot finns en trendmässig ökning av andelen personer som är födda utanför Europa (detta trots att vi har exkluderat deltagare i etableringsuppdraget). Mellan 2007 och 2013 ökar denna andel från 18 till 25 procent. Ökningen är störst mellan 2009 och 2010, samma år som andelen personer berättigade till a-kassa minskar från 81 till 74 procent. Antalet kontor har minskat under tidsperioden, från cirka 270 till 220.

---

¹⁸ I urvalet ingår 1 047 370 unika personer, varav 401 542 personer förekommer mer än en gång.

Tabell 1 Egenskaper bland nyinskrivna öppet arbetslösa på Arbetsförmedlingen, per år; andelar om inte annat anges, standardavvikelse inom parentes

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinna	0,51 (0,50)	0,49 (0,50)	0,45 (0,50)	0,48 (0,50)	0,50 (0,50)	0,48 (0,50)	0,48 (0,50)
Ålder (medel)	39,6 (10,6)	39,8 (10,6)	39,9 (10,6)	39,9 (10,7)	39,9 (10,6)	40,0 (10,7)	40,1 (10,7)
Utbildningsnivå							
Förgymnasial	0,23 (0,42)	0,24 (0,43)	0,22 (0,42)	0,23 (0,42)	0,23 (0,42)	0,22 (0,42)	0,21 (0,41)
Gymnasial	0,42 (0,49)	0,42 (0,49)	0,44 (0,50)	0,41 (0,49)	0,40 (0,49)	0,42 (0,49)	0,42 (0,49)
Eftergymnasial	0,35 (0,48)	0,34 (0,47)	0,34 (0,47)	0,35 (0,48)	0,36 (0,48)	0,36 (0,48)	0,36 (0,48)
Födelseregion							
Norden	0,76 (0,43)	0,74 (0,44)	0,74 (0,44)	0,70 (0,46)	0,68 (0,47)	0,67 (0,47)	0,67 (0,47)
Europa (exkl. Norden)	0,05 (0,23)	0,06 (0,24)	0,06 (0,24)	0,07 (0,25)	0,07 (0,25)	0,07 (0,26)	0,08 (0,27)
Utanför Europa	0,18 (0,39)	0,20 (0,40)	0,20 (0,40)	0,24 (0,42)	0,25 (0,44)	0,25 (0,43)	0,25 (0,44)
Funktionsnedsatt	0,05 (0,22)	0,05 (0,21)	0,04 (0,19)	0,04 (0,19)	0,05 (0,21)	0,05 (0,21)	0,05 (0,22)
# inskrivningsdagar	398,6 (410,1)	386,2 (417)	299,3 (380,6)	297,9 (376,8)	327,5 (397)	332,7 (408,7)	347,7 (426,4)
Ersättning fr. a-kassa	0,84 (0,36)	0,81 (0,40)	0,81 (0,39)	0,74 (0,44)	0,73 (0,45)	0,74 (0,44)	0,74 (0,44)
Antal kontor	269	264	255	250	234	239	220
Antal inskrivna	227 450	223 134	310 068	264 115	235 222	249 481	245 806

Anm.: I tabellen visas enbart ett urval av egenskaper. Se Tabell A 1 för en fullständig förteckning (samt definitioner) av de variabler som används i analysen.

Det är viktigt att understryka att egenskaperna i Tabell 1 endast rör dem som skrivs in på Arbetsförmedlingen, vilket skiljer sig märkbart från de genomsnittliga egenskaperna bland samtliga inskrivna (så kallade "kvarstående"). Det har i många sammanhang redogjorts för att det i allt större utsträckning är vissa grupper av arbetssökande som har svårt att få jobb och därmed i allt högre grad utgör de kvarvarande på Arbetsförmedlingen. Hit räknas vanligtvis funktionsnedsatta, utomeuropeiskt födda, personer med högst förgymnasial utbildning och äldre (55–64 år).¹⁹ Dessa fyra grupper av inskrivna brukar benämnas *Arbetsförmedlingens prioriterade grupper*.²⁰ Det är också värt att påpeka att

¹⁹ Att andelen med funktionsnedsättning är lägre än de siffror som vanligtvis brukar nämnas har också att göra med att vi mäter i anslutning till arbetslöshetsperiodens början. För dem som skrivs in tar det ofta lång tid innan funktionsnedsättningen registreras.

²⁰ Bland annat har Arbetsförmedlingen (2015b) visat att sökandesammansättningen under senare år har förändrats till att i allt högre grad bestå av personer tillhörande de prioriterade grupperna.

det urval som vi studerar inte inkluderar vissa grupper av arbetssökande som generellt har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, till exempel deltagare i etableringsuppdraget och personer som utförsäkrats.

4.2.2 Tidiga programinsatser

Vår definition av en tidig insats är en programinsats som påbörjas inom 14 månader (innan inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin). Vi exkluderar dock generella subventionerade anställningar (men inte dem som är särskilt avsedda för funktionsnedsatta) då denna typ av insats vanligtvis inte påbörjas tidigt i en arbetslöshetsperiod.²¹ Tabell 2 visar vilka program vi definierar som tidiga insatser samt programmens omfattning över tid.

Tabellen visar att antalet tidiga insatser ökade från drygt 17 000 till över 51 000 för personer som skrevs in på Arbetsförmedlingen mellan 2008 och 2009, vilket motsvarade en ökning i andelen inskrivna som fick en tidig insats från 8 till 17 procent. Därefter har både antalet tidiga insatser och andelen av de inskrivna som påbörjat en insats minskat. Nivåerna under 2013 är dock högre än de var innan krisen.²²

Samtidigt bör det påpekas att denna sammanställning inte tar hänsyn till förändringar i arbetslöshetstider. Sannolikheten att få en programinsats är troligtvis högre för dem som är inskrivna en längre tid. Tabell 5 visar att de genomsnittliga inskrivningstiderna har ökat mellan 2007 och 2013, vilket kan vara en delförklaring till att andelen som får en insats inom 14 månader är högre i slutet av tidsperioden. Tabellen visar också att det framförallt var arbetspraktik, och i viss mån arbetsmarknadsutbildning, som ökade under krisen. Andelen som påbörjade en arbetspraktik ökade från 4 procent under 2008 till 11 procent 2009, för att sedan snabbt minska efter 2010. Volymerna i de andra programinsatserna följer däremot inte samma konjunkturella mönster.

Majoriteten av dem som har fått ta del av tidiga insatser påbörjar endast en (1) sådan inom 14 månader. En knapp tredjedel påbörjar två eller flera insatser. Den vanligaste kombinationen är då att en förberedande utbildning följs av en arbetsmarknadsutbildning. Den näst vanligaste kombinationen är att en person deltar i två olika arbetspraktiker under arbetslöshetsperioden.

---

²¹ Som subventionerade anställningar betraktas samtliga former av nystartsjobb, förstärkt särskilt anställningsstöd, särskilt anställningsstöd, instegsjobb samt stöd till start av näringsverksamhet.

²² De minskade programvolymerna för personer som skrevs in 2013 beror troligtvis till viss del på minskade budgetanslag för program utanför garantierna för 2014. Arbetsförmedlingen (2015a) beskriver det minskade budgetanslaget som problematiskt och att det framförallt inneburit minskade programinsatser för personer som får bedömningen i behov av tidiga insatser senare under arbetslöshetsperioden.

Tabell 2 Antal och andel av nyinskrivna öppet arbetslösa som har deltagit i minst en programinsats inom 14 månader, per insats och år.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Arbetspraktik¹							
<i>Antal</i>	5 451	7 880	35 142	24 495	11 968	12 772	7 614
<i>andel av inskrivna</i>	0,02	0,04	0,11	0,09	0,05	0,05	0,03
Förberedande utbildning (Futb)							
<i>Antal</i>	5 498	3 747	9 857	8 842	8 531	12 692	9 162
<i>andel av inskrivna</i>	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,05	0,04
Arbetslivsinriktad rehabilitering (Arehab)							
<i>Antal</i>	3 774	3 183	3 476	3 670	4 291	5 324	5 287
<i>andel av inskrivna</i>	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
Arbetsmarknadsutbildning (AMU)							
<i>Antal</i>	4 152	3 364	8 558	5 293	5 420	5 889	3 514
<i>andel av inskrivna</i>	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
Subventionerade anställningar för funktionsnedsatta² (Subv.fnkn)							
<i>Antal</i>	2 799	2 441	3 045	2 995	3 038	3 125	3 195
<i>andel av inskrivna</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Övriga program³							
<i>Antal</i>	1 690	431	1 043	1 013	1 352	2 682	2 145
<i>andel av inskrivna</i>	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
Samtliga program							
<i>Antal</i>	18 800	17 396	51 452	39 642	28 288	33 894	24 598
<i>andel av inskrivna</i>	0,08	0,08	0,17	0,15	0,12	0,14	0,10

Anm.: Summan av de enskilda programinsatserna överensstämmer inte med totalraden eftersom samma person kan ha deltagit i flera olika program. ¹ Inkluderar Arbetspraktik, Lyft, Prova på-plats samt Praktisk kompetensutveckling. ² Inkluderar Lönebidrag, Offentligt skyddat arbete, Trygghetsanställning, Utvecklingsanställning, Kulturarvslyftet samt Utvecklingsanställning Samhall. ³ Utgörs framförallt av Arbetslivsintroduktion (exklusive de fall då detta är det första programmet i arbetslöshetsperioden), Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning samt Fördjupad kartläggning och vägledning. Notera att jobb- och utvecklingsgarantin inte betraktas som en programinsats.

Tabell 3 visar vid vilken tidpunkt i arbetslöshetsperioden som de tidiga insatserna har påbörjats, uppdelat per år. Den övervägande delen av insatserna ges tidigt i arbetslöshetsperioden, men det är inte helt ovanligt att den första programinsatsen påbörjas först efter mer än ett års arbetslöshet.

Det är framförallt år 2010 och 2013 som skiljer sig från övriga år. Dessa år påbörjades över hälften av insatserna inom tre månader. Även år 2008 har en annorlunda tidsprofil jämfört med övriga år då nästan hälften av insatserna påbörjades efter sex månader i arbetslöshet. En trolig förklaring är att de som blev

arbetslösa under detta år och sedan var inskrivna länge på Arbetsförmedlingen också omfattades av de åtgärder som sattes in till följd av krisen.

Tabell 3 Andel av programinsatser, fördelat efter månad (intervall) i arbetslöshetsperioden då de påbörjades samt år

Månad	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007–2013
1–3	0,47	0,31	0,36	0,53	0,38	0,44	0,52	0,43
4–6	0,27	0,20	0,27	0,24	0,26	0,26	0,22	0,25
7–10	0,18	0,26	0,24	0,15	0,22	0,20	0,16	0,20
11–14	0,08	0,23	0,13	0,08	0,14	0,10	0,10	0,12
Antal programinsatser	18 800	17 396	51 452	39 642	28 288	33 894	24 598	214 070

4.2.3 Förmedlingsinsatser

Personer som bedöms ha behov av tidig insats kan erbjudas programinsatser och/eller fördjupade förmedlingsinsatser. Fördjupade förmedlingsinsatser är ett samlingsnamn för en rad olika insatser, till exempel täta kontakter med arbetsförmedlare, coachande samtal, vägledning, utredande samtal, arbetsplatsförslag kartläggning och kompletterande arbetsförmedlingstjänster (till exempel jobbcoachning). I Arbetsförmedlingens Datalager saknas dock information om huruvida den arbetssökande har tagit del av sådana insatser. Däremot finns information om när den arbetssökande har varit i kontakt med sin arbetsförmedlare och vilken typ av kontakt det då varit (*fysiskt besök, telefon, e-post, post eller internet/chatt*).²³

Vi kommer att använda denna information för att studera om reformen har inneburit att den arbetssökande mer frekvent är i kontakt med Arbetsförmedlingen.²⁴ Detta fångar visserligen inte alla aspekter av förmedlingsinsatser, men är ändå ett relevant utfall att studera. Tidigare forskning har också visat att det finns positiva effekter av att träffa sin arbetsförmedlare oftare (Pedersen m.fl. 2012; van den Berg m.fl. 2014).

Tabell 4 visar hur det genomsnittliga antalet kontakter inom 14 månader har utvecklats under åren 2007–2013. Det genomsnittliga antalet kontakter mellan

²³ Det kan dock inte uteslutas att vissa arbetsförmedlare låter bli att registrera vissa kontakttillfällen. Det kan också vara så att arbetsförmedlarnas benägenhet att registrera kontakter har varierat över tidsperioden. I data kan vi vidare observera maximalt en kontakt av respektive typ per dag.

²⁴ Sedan år 2008 har delar av Arbetsförmedlingens verksamhet överlåtits till privata leverantörer, så kallade kompletterande aktörer. Vi har dock bara tillgång till information om kontakter mellan den arbetssökande och arbetsförmedlaren. Vi saknar alltså information om eventuella kontakter med kompletterande aktörer (exempelvis externa jobbcoachare).

arbetssökande och arbetsförmedlare ökade från 5,7 till 6,9 mellan 2007 och 2013, varav ökningen var som störst mellan 2011 och 2012.²⁵

Antalet kontakter är rimligen beroende av inskrivningstiden – längre inskrivningstider innebär troligtvis också fler kontakter. Tabell 5 visar dock att den genomsnittliga inskrivningstiden har varit relativt oförändrad under de senaste åren.

Tabell 4 Antal kontakter (medel) med Arbetsförmedlingen inom 14 månader, per år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	5,72 (5,38)	6,26 (5,66)	6,49 (5,51)	6,01 (5,35)	6,13 (5,54)	7,39 (6,55)	6,93 (5,94)

Anm.: Inkluderar samtliga typer av kontakter. Standardavvikelse anges inom parentes.

4.2.4 Arbetslöshetstider och övergång till reguljärt jobb

De utfallsvariabler som vi använder för att studera avregistreringar (avaktualiseringar) från Arbetsförmedlingen inom 14 månader sammanfattas i Tabell 5. Vår definition av jobb är att den arbetssökande inom 14 månader har avregistrerats på grund av *tillsvidareanställning*, *tidsbegränsad anställning*, *fortsatt anställning hos samma arbetsgivare* eller *anställning hos Samhall*. Även personer som är registrerade under minst 30 sammanhängande dagar i *deltidsarbetslöshet*, *timanställning*, *tillfälligt arbete* eller *ombyttessökande* betraktas som avregistrerade på grund av jobb.²⁶ Vi kommer inte att betrakta subventionerade anställningar som jobb (dock gör vi så i några av de känslighetsanalyser som genomförs). Med jobb avser vi alltså hädanefter *reguljär* sysselsättning.

Tabell 5 visar att andelen som övergick till jobb inom 14 månader minskade under åren 2007–2009. Parallellt med detta ökade andelen som fortfarande var inskrivna efter 14 månader. Under åren 2010–2013 var dessa båda andelar dock så gott som konstanta. Andelen som övergått till utbildning eller avregistrerats av annan känd orsak har varit relativt oförändrad över åren, medan avaktualisering av okänd orsak har ökat något.

Uppgiften om avaktualiseringsorsak inom 14 månader ger dock ingen information om *när* under arbetslöshetsperioden som avaktualiseringen har skett. I tabellen visas därför också den genomsnittliga inskrivningstiden bland dem

²⁵ Fysiska besök är den klart vanligaste kontaktformen, men även telefonkontakter är relativt vanligt. Under den studerade tidsperioden står dessa båda kontaktformer för cirka 85–90 procent av samtliga registrerade kontakter. Kontakter via e-post, post och internet är alltså förhållandevis ovanligt, även om e-post har ökat mellan 2007 och 2013.

²⁶ Vi betraktar alltså avaktualiseringsorsakerna 1,2,3 och 4 samt sammanhängande inskrivningar (omfattande minst 30 dagar) i sökandekategori 21,22,31,35 eller 41 som arbete.

som avregistrerats från förmedlingen inom 14 månader. Den genomsnittliga inskrivningstiden bland dem som lämnat förmedlingen inom 14 månader ökade i spåren av krisen, men har varit i det närmaste oförändrad sedan 2010.

Tabell 5 Avregistreringar från Arbetsförmedlingen inom 14 månader, per orsak och år

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jobb	0,67	0,60	0,58	0,58	0,57	0,58	0,58
Utbildning ¹	0,04	0,04	0,04	0,05	0,04	0,04	0,04
Annan känd orsak ²	0,07	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06	0,06
Okänd orsak	0,08	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,10
Genomsnittlig inskrivningstid bland dem som avregistrerats från Arbetsförmedlingen inom 14 månader	106	111	140	133	130	133	133
Ej avregistrerad inom 14 månader	0,14	0,21	0,25	0,22	0,23	0,23	0,22

Anm.: ¹Avaktualiseringsorsak 7 (annan utbildning än arbetsmarknadsutbildning) ²Avaktualiseringsorsak 5 (kontakt upphört av annan känd orsak) och 8 (avliden).

5 Metod

Syftet med reformen var att cirka 10 procent av de nyinskrivna med högst risk för långtidsarbetslöshet skulle få ta del av tidiga insatser. Vi vill undersöka om reformen har inneburit någon faktisk förändring i flera olika avseenden. Till att börja med vill vi studera om sannolikheten att få en programinsats har ökat efter reformen, om programsammansättningen har förändrats samt om tiden från inskrivning till första programinsats har förkortats. Vi vill också studera om antalet registrerade kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedlare har förändrats. Slutligen vill vi undersöka om det nya arbetssättet har bidragit till att öka övergången från arbetslöshet till jobb. Vi använder genomgående en uppföljningsperiod på 14 månader (426 dagar) från inskrivningstillfället, vilket motsvarar det förväntade inträdet i Jobb- och utvecklingsgarantin.

5.1 Identifikationsstrategi

För att kunna studera reformens effekter krävs en identifikationsstrategi (alltså ett tillvägagångssätt för att *identifiera* effekten). Till att börja med behöver vi definiera en behandlingsgrupp, alltså personer som har omfattats av och potentiellt påverkats av reformen. Eftersom reformen riktas till dem som står längst ifrån arbetsmarknaden är det inte rimligt att förvänta sig att den påverkar samtliga som har skrivits in på Arbetsförmedlingen efter reformen. Om reformen har några effekter kommer det framförallt att gälla för dem med hög risk för långtidsarbetslöshet. Vår behandlingsgrupp bör alltså bestå av de nyinskriv-

na som står längst ifrån arbetsmarknaden. Ett rimligt tillvägagångssätt är sedan att studera utvecklingen före och efter reformen för att se om behandlingsgruppens utfall (sannolikhet att få en programinsats med mera) har förändrats efter reformen. En sådan jämförelse är dock inte tillräckligt för att slå fast att en eventuell förändring är en kausal effekt av reformen. Detta eftersom det finns en mängd andra faktorer utöver reformen som kan påverka de studerade utfallen.

Vi behöver därför veta hur utfallen för behandlingsgruppen hade utvecklats om reformen *inte* hade införts och därefter jämföra gruppens utveckling med respektive utan reform. Detta är av uppenbara skäl inte möjligt och ett vanligt sätt att kringgå det så kallade *utvärderingsproblemet* är att jämföra behandlingsgruppens utveckling med en kontrollgrupp, som får representera utvecklingen för behandlingsgruppen om reformen inte hade införts. Om man lyckas hitta en lämplig kontrollgrupp är det möjligt att beräkna den kausala effekten av reformen genom att jämföra a) skillnaden mellan behandlingsgruppens utfall före och efter reformen med b) skillnaden mellan kontrollgruppens utfall före och efter reformen. Detta tillvägagångssätt kallas för *difference-in-differences*. En grundläggande förutsättning för att kunna skatta reformens effekter med hjälp av denna metod är att grupperna som jämförs har en liknande utveckling under tidsperioden innan reformen (antagandet om parallella trender).

5.1.1 Profileringsmodell för att skatta risk för långtidsarbetslöshet

För att definiera en behandlingsgrupp kommer vi att använda en statistisk profileringsmodell som beräknar varje persons sannolikhet att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen 14 månader efter inskrivningstillfället.²⁷ Beräkningen görs utifrån de uppgifter om personen som finns tillgängliga i Arbetsförmedlingens register (kön, utbildningsnivå, funktionsnedsättning m.m.). Den beräknade risken baseras på observerade samband mellan vissa egenskaper och långtidsarbetslöshet. Detta innebär bland annat att personer med en funktionsnedsättning, allt annat lika, har en högre beräknad sannolikhet att fortfarande vara inskriven efter 14 månader jämfört med personer som inte har någon funktionsnedsättning. Utifrån den skattade sannolikheten kan vi sedan rangordna dem som skrevs in på Arbetsförmedlingen ett givet år.

Modellens syfte är att identifiera de personer som har högst risk för långtidsarbetslöshet och därmed i första hand bör vara aktuella för de insatser som ryms inom det nya arbetssättet. I Appendix 2 visar vi att det finns ett tydligt samband mellan den prognostiserade risken och det faktiska utfallet. De

---

²⁷ I Appendix 2 beskriver vi modellen utförligt. Vi diskuterar bland annat olika överväganden som vi har ställt inför vid valet av modell och specifikation, samt modellens prognosförmåga.

personer som enligt modellen har den högsta risken för långtidsarbetslöshet har också de längsta arbetslöshetstiderna, är i högre grad inskrivna på förmedlingen efter 14 månader och övergår i mindre utsträckning till arbete. Det finns också en god överensstämmelse mellan de egenskaper som ofta förknippas med en svårare situation på arbetsmarknaden (bland annat lägre utbildningsnivå och funktionsnedsättning) och en hög prognostiserad risk för långtidsarbetslöshet.

5.1.2 Riskgrupp och jämförelsegrupper

Vi använder den skattade risken för långtidsarbetslöshet för att dela in de inskrivna i tio lika stora grupper (deciler), där gruppen som har den högsta risken för långtidsarbetslöshet (decil 10) bildar vår behandlingsgrupp. Decil 10 kommer dock inte att fullt ut motsvaras av den grupp som arbetsförmedlarna bedömer vara i behov av tidiga insatser. Det betyder att vi vare sig har en väldefinierad behandlingsgrupp eller kontrollgrupp. För att ändå kunna närma oss frågan om eventuella effekter av reformen är ett rimligt tillvägagångssätt att studera utvecklingen för decil 10 närmare och betrakta dessa personer som en behandlingsgrupp. För det första kan vi på ett konsistent vis följa denna grupp före och efter reformen. För det andra är detta den grupp av arbetssökande som, utifrån vad som kan observeras i data, bör vara mest aktuell för tidiga insatser.

För att kunna skatta reformeffekter för decil 10, härafter benämnd *riskgruppen*, behöver vi definiera vad vi ska relatera gruppens utveckling till. I valet av jämförelsegrupp ställs vi inför en avvägning. Vi vill att individerna i jämförelsegruppen i så många avseenden som möjligt ska likna dem i riskgruppen. Detta talar för att jämföra med decil 9. Denna grupp kommer dock också att bestå av vissa personer som får behandling (program- och förmedlingsinsatser), vilket inte är optimalt. Det talar istället för att jämföra med deciler längre ner i fördelningen. Personer i de lägre decilerna står dock betydligt närmare arbetsmarknaden. För att ge en mer heltäckande bild har vi därför valt att genomgående jämföra med två olika grupper – decil 9 (som mest liknar behandlingsgruppen, men som också i viss utsträckning blir behandlade) och decil 7 (som står närmare arbetsmarknaden, men som inte blir behandlade i lika stor utsträckning).

5.1.3 Sammansättningsförändringar

Vi kommer att studera utvecklingen i de olika decilgrupperna under åren 2007–2013. Tabell 1 indikerar dock att egenskaperna hos de personer som skrivs in på Arbetsförmedlingen ser något annorlunda ut över tid, vilket skulle kunna orsaka sammansättningsförändringar i decilerna. Detta kan utgöra ett problem om riskgruppen, i relation till övriga deciler, över tid kommer att utgöras av en allt svagare grupp av arbetssökande. Om så är fallet riskerar vi att fånga upp för-

ändringar i utfallen som inte beror på reformen. Tabell A 5 (se Appendix 2) visar dock att den genomsnittliga skattade sannolikheten för långtidsarbetslöshet (enligt vår profileringsmodell) har utvecklats på ett likartat sätt över tid i de olika decilerna. Av tabellen framgår också att det, för samtliga deciler, sker ytterst små förändringar under tidsperioden 2010–2013. Dessa båda omständigheter talar för att sammansättningsförändringar troligtvis inte är något avgörande problem för vår analys. Vi kommer dock ändå att inkludera individegenskaper (samma som i profileringsmodellen, se Tabell A 6) i analyserna, för att på så vis kunna justera för sammansättningsförändringar över tid. Samtliga resultat från regressionsanalyserna (se nästa avsnitt) är dock relativt likartade även om dessa variabler inte inkluderas.

5.2 Statistisk metod²⁸

Vi kommer huvudsakligen att analysera förändringar till följd av reformen genom att jämföra utvecklingen för en behandlingsgrupp med motsvarande utveckling för en jämförelsegrupp (difference-in-differences). I analyserna kommer vi att använda tre olika statistiska metoder.

Vi använder *regressionsanalys* för att studera förändringar i sannolikheten att få en programinsats, sammansättningen av programinsatser, kontaktfrekvensen mellan arbetssökande och arbetsförmedlare samt sannolikheten att få jobb inom 14 månader. Regressionsanalys gör det möjligt att studera reformens effekt på dessa utfall, samtidigt som vi rensar bort betydelsen av en mängd andra faktorer som också kan tänkas påverka utfallet.

Vi använder *överlevnadsanalys* (Kaplan-Meier) för att studera förändringar i tid till första programinsats och övergång till arbete. Med hjälp av denna metod kan vi studera hur den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet förändras för både behandlingsgrupp och jämförelsegrupperna vid olika tidpunkter under uppföljningsperioden.

Slutligen kommer vi att analysera hur sannolikheten att få en programinsats, tiden till att programinsatsen påbörjas samt kontaktfrekvensen med Arbetsförmedlingen påverkas av vilket arbetsförmedlingskontor den arbetssökande skrivs in på. Detta gör vi genom att beräkna *intraklasskorrelationer*, som är en form av variansdekomponering.²⁹ Analysen syftar till att, för personer med likartade egenskaper, beräkna hur stor del av skillnader i utfall (till exempel sannolikheten att få en programinsats) som kan förklaras av kontorstillhörigheten.

---

²⁸ En mer detaljerad beskrivning av hur vi tillämpar dessa metoder finns i Appendix 3.

²⁹ Metoden har bland annat använts i Holmlund m.fl. (2014) för att studera hur stor del av variationen i skolelevers studieresultat som kan förklaras av kommun, skolområde, skola och skolklass.

I denna analys jämför vi således inte utvecklingen för en behandlingsgrupp med en jämförelsegrupp, utan vi studerar förändringar över tid bland samtliga inskrivna.

6 Resultat

Vi vill undersöka hur det nya arbetssättet har påverkat dem som skrivits in på Arbetsförmedlingen. I detta avsnitt studerar vi först eventuella förändringar i programdeltagande, därefter antalet kontakter mellan arbetssökande och Arbetsförmedlingen och avslutningsvis analyserar vi övergången från arbetslöshet till jobb.

6.1 Programinsatser

6.1.1 Deltagarsammansättning i programmen

Tabell 6 visar de genomsnittliga egenskaperna hos de personer som påbörjat minst en tidig insats under åren 2007–2013. Tabellen visar dels hur stor andel av programdeltagarna som är t.ex. kvinnor, dels hur stor andel av programdeltagarna som är kvinnor i relation till samtliga som skrevs in på Arbetsförmedlingen under samma år (anges i tabellen som en kvot). Om kvoten är större än ett innebär detta att personer med den aktuella egenskapen är överrepresenterade i programinsatser. Det omvända gäller om kvoten är mindre än ett.

Tabell 6 visar att köns- och åldersfördelningen i de tidiga insatserna liknar den bland de inskrivna generellt, dvs. kvoten är nära ett. Andelen kvinnor i insatser har dock ökat något över tid. Vi ser även att arbetssökande med lägre utbildningsnivå och personer födda utanför Europa är överrepresenterade i tidiga insatser. Dessa grupperns överrepresentation har också förstärkts över tid. Vidare gäller att programdeltagare i betydligt större utsträckning är funktionsnedsatta och i genomsnitt har något mer omfattande arbetslöshetshistorik än de inskrivna generellt.

Personer som tillhör riskgruppen är överrepresenterade bland programdeltagare. Överrepresentation minskade kraftigt under 2009. Detta förklaras sannolikt av att de som skrevs in på Arbetsförmedlingen under dessa år till större del bestod av personer som generellt stod närmare arbetsmarknaden, men som på grund av lågkonjunkturen tilldelades så kallade krisåtgärder. Efter 2009 ökade riskgruppens andel bland programdeltagarna igen och år 2013 var andelen 32 procent, vilket är en högre nivå än något tidigare år.³⁰

---

³⁰ I Tabell A 2 visar vi hur programinsatserna fördelar sig mellan de tio decilgrupperna.

Tabell 6 Egenskaper bland dem som påbörjat minst en programinsats inom 14 månader, per år

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinna	Andel	0,45 (0,50)	0,41 (0,49)	0,43 (0,49)	0,49 (0,50)	0,50 (0,50)	0,49 (0,50)	0,51 (0,50)
	Kvot	0,89	0,84	0,96	1,02	0,99	1,02	1,08
Ålder	Medel	40,1 (10,1)	40,2 (10,1)	39,7 (10,1)	39,2 (10,2)	39,5 (10,1)	39,7 (10,2)	39,7 (10,3)
	Kvot	1,01	1,01	1,00	0,98	0,99	0,99	0,99
Förgymnasial utbildning	Andel	0,32 (0,47)	0,31 (0,46)	0,27 (0,44)	0,30 (0,46)	0,33 (0,47)	0,33 (0,47)	0,35 (0,48)
	Kvot	1,37	1,32	1,21	1,31	1,44	1,49	1,66
Gymnasial utbildning	Andel	0,44 (0,50)	0,44 (0,50)	0,45 (0,50)	0,39 (0,49)	0,38 (0,49)	0,38 (0,49)	0,37 (0,48)
	Kvot	1,05	1,05	1,03	0,96	0,95	0,92	0,88
Eftergymnasial utbildning	Andel	0,24 (0,43)	0,24 (0,43)	0,28 (0,45)	0,30 (0,46)	0,28 (0,45)	0,28 (0,45)	0,27 (0,45)
	Kvot	0,69	0,72	0,83	0,84	0,78	0,79	0,75
Född i Norden	Andel	0,66 (0,47)	0,63 (0,48)	0,65 (0,48)	0,55 (0,50)	0,50 (0,50)	0,47 (0,50)	0,46 (0,50)
	Kvot	0,87	0,86	0,88	0,79	0,73	0,69	0,69
Född i Europa	Andel	0,07 (0,25)	0,07 (0,26)	0,07 (0,26)	0,07 (0,26)	0,08 (0,27)	0,09 (0,28)	0,08 (0,27)
	Kvot	1,24	1,19	1,11	1,11	1,10	1,21	1,07
Född utanför Europa	Andel	0,27 (0,44)	0,30 (0,46)	0,28 (0,45)	0,37 (0,48)	0,43 (0,49)	0,45 (0,5)	0,46 (0,5)
	Kvot	1,47	1,47	1,41	1,59	1,69	1,76	1,79
Funktionsnedsatt	Andel	0,22 (0,42)	0,22 (0,41)	0,10 (0,30)	0,11 (0,32)	0,17 (0,38)	0,17 (0,37)	0,24 (0,43)
	Kvot	4,40	4,50	2,72	3,09	3,82	3,53	4,61
# inskrivningsdagar, senaste 5 åren	Antal	501 (481)	442 (475)	330 (415)	317 (413)	377 (456)	378 (459)	410 (486)
	Kvot	1,26	1,14	1,10	1,07	1,15	1,14	1,18
I riskgruppen (decil 10)	Andel	0,28 (0,45)	0,28 (0,45)	0,19 (0,39)	0,23 (0,42)	0,27 (0,44)	0,27 (0,44)	0,32 (0,47)
	Kvot	2,80	2,78	1,89	2,26	2,68	2,69	3,18
# insatser	Antal	18 800	17 396	51 452	39 642	28 288	33 894	24 598

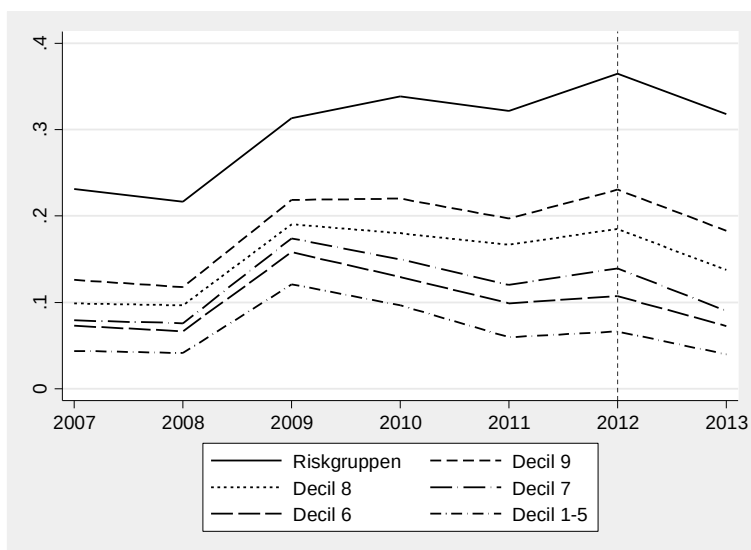
Anm.: Kvoten beräknas genom att dividera exempelvis andelen kvinnor som påbörjat en insats med andelen kvinnor i inflödet av öppet arbetslösa samma år. Se Tabell A 1 för beskrivning och definition av samtliga variabler vi använder. Standardavvikelse inom parentes.

6.1.2 Fördelningen av programinsatser mellan deciler

Figur 1 visar hur stor andel i de olika decilerna som har påbörjat en tidig programinsats under åren 2007–2013. Skillnaderna mellan decilerna 1–5 är relativt små och därför har vi slagit samman dem till en grupp.

Figuren visar att det är vanligare med programinsatser i de högre decilerna. I samband med den ekonomiska krisen år 2009 ökade andelen som fick en tidig insats i samtliga deciler. När krisåtgärderna fasades ut under åren 2010–2011 var det dock en mindre andel av de inskrivna som påbörjade tidiga programinsatser. Figuren visar att det då framförallt var personer med lägre risk för långtidsarbetslöshet som i mindre utsträckning fick programinsatser.

Figur 1 Andel som har påbörjat en tidig insats, per decil och år

6.1.3 Reformeffekter

Vi kommer i det här avsnittet att skatta effekter av reformen genom att jämföra riskgruppens utveckling över tid med motsvarande utveckling för decil 9 respektive decil 7. För att rensa bort betydelsen av en mängd andra faktorer (utöver reformen) som kan påverka utvecklingen använder vi regressionsanalys.

Av Figur 1 framgår att sannolikheten att få en programinsats tycks ha ökat för riskgruppen relativt övriga deciler redan innan reformen (år 2012), vilket utgör ett problem för den statistiska metod som vi använder. I Appendix 3 finns en mer utförlig analys av utvecklingen för de olika decilerna under åren före reformen. Där redogör vi också för den ekonometriska difference-in-differences-modell som vi slutligen tillämpar. Vi använder en modell där vi förklarar sannolikheten att få en programinsats inom 14 månader med en stor uppsättning kontrollvariabler, och identifierar reformeffekten med en interaktionsterm mellan reformåren (2012 och 2013) och riskgruppen. Vi kontrollerar för skillnader i utveckling innan reformen med hjälp av gruppsspecifika linjära trender.

Tabell 7 visar resultaten från olika specifikationer av ekvation (2) i Appendix 3. Den övre halvan av tabellen visar resultaten när jämförelsegruppen utgörs av decil 9 och den nedre då jämförelsen görs med decil 7. Kolumn (1) visar resultaten när gruppsspecifika trender inte inkluderas. Reformeffekten är då signifikant positiv i båda jämförelserna. Då gruppsspecifika trender inkluderas i modellen (kolumn 2) minskar reformeffekten och blir insignifikant. P-värdet för reformeffekten i relation till decil 7 (0,008) är dock 0,11, alltså mycket nära signifikans på konventionella nivåer.³¹ Trendvariabeln är signifikant positiv och visar att sannolikheten för riskgruppen att få en tidig insats ökar med drygt en procentenhet per år relativt decil 7. Jämfört med decil 9 är denna ökning knappt en procentenhet per år. Redan innan reformen har riskgruppen alltså fått ta del av programinsatser i större utsträckning.

En arbetssökandes möjligheter att få en tidig insats kan sannolikt bero av hur många (och vilka) andra personer som konkurrerar om de insatser som finns tillgängliga. Att inkludera variabler som kontrollerar för sökandesammansättningen på kontorsnivå har dock endast marginell påverkan på resultaten (se resultat i kolumn (3) och variabeldefinitioner under tabellen). I kolumn (4) inkluderas istället kontorsfixa effekter, vilket rensar bort betydelsen av faktorer som är gemensamma för arbetssökande som är inskrivna på samma kontor. Modellens förklaringsvärde stiger då något, men reformeffekten påverkas inte nämnvärt. Arbetsförmedlingskontoret tycks således ha viss betydelse för sannolikheten att få en insats (mer om detta i avsnitt 6.1.5), men den skattade reformeffekten påverkas inte då kontorsvariabler inkluderas i modellen.

Det är också möjligt att även personer som skrevs in på Arbetsförmedlingen precis innan införandet av reformen, dvs. under slutet av 2011, påverkades av det nya arbetssättet. För att kontrollera för detta exkluderar vi i kolumn (5) dem som skrevs in under det fjärde kvartalet respektive år. Reformeffekten blir då något större och signifikant när jämförelsen görs med decil 7.³²

Majoriteten av dem som får en insats får endast en (1) sådan, men cirka 30 procent av dem som har fått en insats får två eller flera insatser. I kolumn (6) är utfallsvariabeln *antalet insatser inom 14 månader*. Resultaten tyder på att det inte finns någon reformeffekt relativt decil 9, men relativt decil 7 har antalet insatser ökat med 0,016 efter reformen. Det genomsnittliga antalet insatser för riskgruppen under 2013 är 0,48. Det betyder att *antalet* insatser efter reformen har ökat med cirka 3 procent för riskgruppen jämfört med decil 7. Vi ser dock

³¹ Andelen i riskgruppen som har fått en insats är cirka 0,3 under år 2013, vilket betyder att sannolikheten för riskgruppen att få en programinsats har ökat med knappt 3 procent.

³² Reformen hade, som tidigare beskrivits, vissa implementeringsproblem. Vi har kontrollerat för detta genom att exkludera personer som skrevs in under första kvartalet. Detta påverkar dock inte heller resultaten.

även att den gruppsspecifika trenden för riskgruppen är signifikant positiv, vilket innebär att denna utveckling påbörjades redan innan reformen. För varje år ökar antalet insatser med 0,013 för riskgruppen jämfört med decil 9, och med 0,018 jämfört med decil 7.

Tabell 7 Sannolikheten att få en tidig programinsats för riskgruppen i relation till decil 9 respektive decil 7, år 2007–2013

Jämförelsegrupp = Decil 9						
	(1) Utan trend	(2) Trend	(3) Kontor-andel	(4) Kontor-fixa	(5) Ej kv 4	(6) # insatser
Riskgrupp	0,011*** (0,002)	-0,014*** (0,004)	-0,014*** (0,004)	-0,013*** (0,004)	-0,013*** (0,005)	-0,023*** (0,007)
Riskgrupp*Reform	0,026*** (0,003)	-0,002 (0,005)	-0,002 (0,005)	0,001 (0,005)	0,004 (0,006)	0,002 (0,009)
Trend riskgrupp		0,008*** (0,001)	0,008*** (0,001)	0,008*** (0,001)	0,007*** (0,001)	0,013*** (0,002)
Kontor ¹	Nej	Nej	Andelar	Fixa	Fixa	Fixa
R ² (justerat)	0,101	0,102	0,103	0,108	0,112	0,102
Observationer	349 066	349 066	349 061	349 066	264 476	349 066
Jämförelsegrupp = Decil 7						
Riskgrupp	0,043*** (0,004)	0,001 (0,005)	0,001 (0,005)	0,002 (0,005)	-0,001 (0,006)	-0,008 (0,009)
Riskgrupp*Reform	0,055*** (0,003)	0,008 (0,005)	0,008 (0,005)	0,008 (0,005)	0,012** (0,006)	0,016** (0,008)
Trend riskgrupp		0,014*** (0,001)	0,014*** (0,001)	0,013*** (0,001)	0,013*** (0,001)	0,018*** (0,002)
Kontor ¹	Nej	Nej	Andelar	Fixa	Fixa	Fixa
R ² (justerat)	0,116	0,116	0,118	0,123	0,124	0,116
Observationer	349 140	349 140	349 136	349 140	264 038	349 140

Anm.: Samtliga regressioner är genomförda med OLS och innehåller kontroller för individ-egenskaper, lokal arbetslöshetsnivå samt inskrivningsår. Robusta standardfel inom parentes.

¹Kontrollvariabler för kontor kan avse fixa kontorseffekter (kolumn 4–6) eller variabler som beskriver sökandesammansättningen på kontoret (kolumn 3) i följande avseenden: antal inskrivna, andel av dessa som tillhör någon av Arbetsförmedlingens prioriterade grupper (se avsnitt 4.2.1 för definition) samt andelen som är inskriven i program. Dessa variabler mäts den 25:e i månaden före arbetslöshetsperiodens början. Signifikansnivåer: *** p<0,01, ** p<0,05 och * p<0,1.

Vi har också gjort separata analyser för de olika programinsatser som ingår i det nya arbetssättet. En sådan analys är intressant dels eftersom resultaten kan skilja sig åt mellan de olika programmen, dels eftersom de olika insatserna är av mycket varierande karaktär. Vissa av dem (exempelvis förberedande utbild-

ning) syftar i första hand till att förbereda deltagarna för andra insatser medan andra (exempelvis arbetsmarknadsutbildning) syftar till att deltagarna ska övergå till arbete efter avslutad insats.

I Tabell 8 har vi därför studerat sannolikheten att få en tidig programinsats uppdelat efter typ av insats. För samtliga program, med undantag för arbetslivsinriktad rehabilitering (kolumn 4), är trendvariabeln signifikant positiv. Det innebär att sannolikheten för personer i riskgruppen att, relativt jämförelsegruppen, få en programinsats ökar över tid. Efter reformen skiljer sig utvecklingen däremot markant åt mellan de olika programmen. Arbetspraktik (kolumn 1) och subventionerade anställningar för funktionsnedsatta (kolumn 5) har blivit mindre vanligt i riskgruppen relativt jämförelsegrupperna. Arbetslivsinriktad rehabilitering och de program som ingår i kategorin övriga program (se Tabell 2 för definition) har däremot blivit vanligare. Relativt decil 7 har det även blivit vanligare med förberedande utbildning (kolumn 3).

Efter reformen har alltså riskgruppen en ökad sannolikhet att påbörja arbetslivsinriktad rehabilitering, ”övriga program” och förberedande utbildning (relativt decil 7). Det huvudsakliga syftet med dessa insatser är dock inte att deltagarna ska få arbete, utan snarare förberedas för andra insatser. Samtidigt noterar vi en minskad sannolikhet att delta i arbetspraktik och subventionerade anställningar för funktionsnedsatta, där åtminstone den förstnämnda är en insats vars syfte är att deltagarna ska övergå till arbete.

I genomsnitt ser vi alltså inte någon ökad sannolikhet för riskgruppen att få en programinsats då vi jämför med decil 9. När vi delar upp resultaten efter typ av program ser vi däremot en del förändringar.

Vid jämförelsen med decil 7 ser vi en signifikant ökning av sannolikheten att få en programinsats då vi exkluderar personer som skrevs in under kvartal 4 (övriga specifikationer har p-värden på cirka 0,11). Vi ser också en signifikant ökning av antalet programinsatser. På samma sätt som vid jämförelse med decil 9 ser vi även förändringar i sammansättningen av programinsatser.

Tabell 8 Sannolikheten att få en programinsats för riskgruppen i relation till decil 9 respektive decil 7, efter typ av insats, 2007–2013

Jämförelsegrupp = decil 9						
	(1) Arbetspraktik	(2) AMU	(3) Futb	(4) Arehab	(5) Subv.fnkn	(6) Övriga
Riskgrupp	-0,004 (0,003)	0,001 (0,002)	-0,004* (0,002)	0,002 (0,002)	-0,007*** (0,002)	-0,002* (0,001)
Riskgrupp* Reform	-0,012*** (0,004)	0,002 (0,002)	0,003 (0,003)	0,009*** (0,003)	-0,007*** (0,002)	0,006*** (0,002)
Trend Riskgrupp	0,004*** (0,001)	0,001 (0,001)	0,003*** (0,001)	0,000 (0,001)	0,002*** (0,001)	0,001*** (0,000)
R ² (justerat)	0,050	0,014	0,048	0,120	0,139	0,027
N	349 066	349 066	349 066	349 066	349 066	349 066
Jämförelsegrupp = decil 7						
Riskgrupp	0,005 (0,004)	0,001 (0,002)	-0,006*** (0,003)	0,012*** (0,003)	-0,011*** (0,003)	0,001 (0,002)
Riskgrupp* Reform	-0,021*** (0,003)	0,003 (0,002)	0,012*** (0,003)	0,016*** (0,002)	-0,009*** (0,002)	0,009*** (0,001)
Trend Riskgrupp	0,006*** (0,001)	0,002*** (0,001)	0,007*** (0,001)	0,000 (0,001)	0,003*** (0,001)	0,001*** (0,000)
R ² (justerat)	0,052	0,013	0,050	0,119	0,140	0,027
N	349 140	349 140	349 140	349 140	349 140	349 140

Anm.: Den skattade modellen motsvarar den i kolumn (4) i Tabell 7. Samtliga regressioner är genomförda med OLS och innehåller kontroller för individegenskaper, lokal arbetslöshetsnivå, inskrivningsår samt kontorsfixa effekter. Robusta standardfel inom parentes. Utfallsvariablerna avser inte enbart den första programinsatsen, utan om den aktuella insatsen har påbörjats inom 14 månader. Signifikansnivåer: *** p<0,01, ** p<0,05 och * p<0,1.

6.1.4 Tiden från inskrivning till programinsats

I det här avsnittet studerar vi om tiden som förlöper från inskrivning till första programinsats har förändrats efter reformen. För att undersöka detta skattar vi sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet vid olika uppföljningstidpunkter (så kallade överlevnadsfunktioner).³³ En snabbare övergång från arbetslöshet till

³³ För detta använder vi överlevnadsanalys (Kaplan-Meier). En genomgång av tillvägagångssättet finns i Appendix 3. Se de Luna & Johansson (2007) för en mer utförlig beskrivning av metoden. Notera att vi inte kan hantera eventuella sammansättningsförändringar i decilerna med hjälp av överlevnadsanalysen. Därför diskuterar vi i detta avsnitt *förändringar* snarare än effekter.

programinsats återspeglas genom en *lägre* skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet.

Vi inleder med att enbart visa resultaten för riskgruppen. I Figur 2 visas utfallet för riskgruppen i form av dels överlevnadsfunktioner under tre olika tidsperioder (2007–2009, 2010–2011 och 2012–2013), dels de procentuella förändringar som kan beräknas genom att jämföra dessa överlevnadskurvor.³⁴ En positiv procentuell förändring innebär att tiden till första programinsatsen har förkortats. Förändringar i samband med reformen studerar vi genom att jämföra åren direkt före reformen (2010–2011) med åren efter reformen (2012–2013). Tidsperioden 2007–2009 används för att undersöka om det finns förändringar redan innan reformen (så kallad placeboanalys).

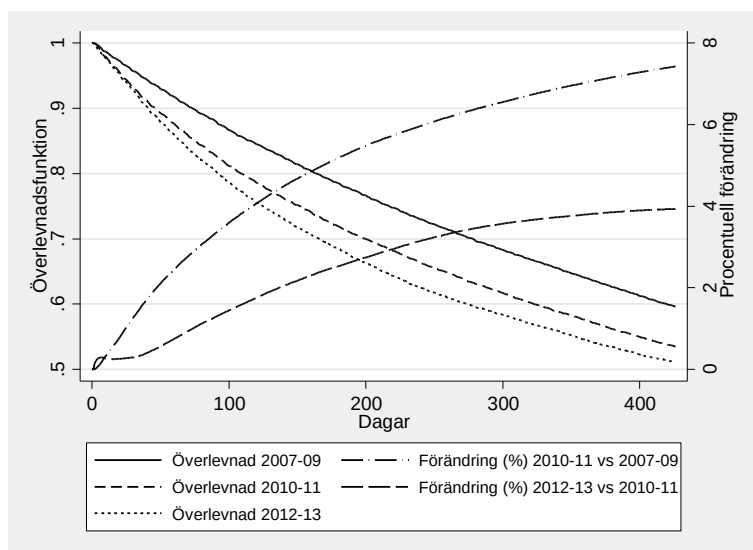
Figuren visar att riskgruppens övergång till program har gått fortare under de senare åren. Överlevnadsfunktionen för 2007–2009 visar att efter 14 månader (426 dagar) var den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet knappt 0,6. Under tidsperioden 2010–2011 var denna sannolikhet knappt 0,54 och under 2012–2013 strax över 0,51. Överlevnadskurvornas utseende indikerar att övergången från arbetslöshet till program ökar redan tidigt i arbetslöshetsperioden. De tillhörande procentuella förändringarna visar att med 14 månaders uppföljningsperiod minskade tiden till första programinsats med cirka 7,5 procent då vi jämför 2010–2011 med 2007–2009, och med cirka 4 procent då vi jämför 2012–2013 med 2010–2011.

Vi ser alltså en förändring för riskgruppen i samband med reformen, men också en förändring redan innan reformen. Att vi ser en förändring innan reformen beror troligtvis dels på de åtgärder som sattes in under krisåren, dels på det faktum att sannolikheten att få en insats har ökat över tid för riskgruppen.

---

³⁴ Den procentuella förändringen av tiden från inskrivning till första programinsats beräknas genom att summera skillnaderna (vid varje enskild tidpunkt under uppföljningsperioden) mellan de två tidsperiodernas överlevnadsfunktioner. Denna summa divideras därefter med summan av den *första* tidsperiodens överlevnadsfunktion. Se Appendix 3 för vidare detaljer.

Figur 2 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) och skattad förändring av tid till första programinsats för decil 10, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 9 för definitioner av utfall m.m.

Vi går nu vidare med att studera motsvarande resultat för jämförelsegrupperna. Detta eftersom vi behöver relatera riskgruppens utveckling till jämförelsegruppernas. I Tabell 9 redovisar vi därför den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet samt den procentuella förändringen efter 14 månader för decil 7, decil 9 och riskgruppen.³⁵ I tabellen visas också de difference-in-differences-skattningar som ges av att jämföra de procentuella förändringarna för riskgruppen med de för jämförelsegrupperna.

Tabellen visar att tiden till första insats förkortas för samtliga grupper mellan 2007–2009 och 2010–2011; för decil 7 förkortas tiden med 1,6 procent, för decil 9 med 4,7 procent och för riskgruppen med 7,4 procent. De tillfälliga krisåtgärderna är rimligen en bidragande förklaring till detta mönster. Mellan 2010–11 och 2012–13 ser mönstret däremot annorlunda ut. För decil 7 förlängs tiden till första program med 3 procent medan tiden är relativt oförändrad för decil 9. Som vi tidigare nämnt förkortas denna tid med närmare 4 procent för riskgruppen. I samband med reformen är det således endast i riskgruppen som vi ser en förkortad tid till första programinsats.

Difference-in-differences-skattningarna visar att riskgruppen har förkortat sin tid till insats i större utsträckning än decil 9 efter reformen (jämfört med

³⁵ Resultaten för övriga deciler, samt överlevnadskurvorna för decil 9 och 7, visas i Appendix 3.

åren närmast före), med 3,4 procentenheter.³⁶ Motsvarande förändring för placeboanalysen (då jämförelsen görs mellan 2010–2011 och 2007–2009) är dock nästan lika stor (2,7 procentenheter). Samma mönster finns vid jämförelse med decil 7. Efter reformen har alltså tiden till insats förkortats mer för riskgruppen än för jämförelsegrupperna, men detta mönster förekom även innan reformen. Detta innebär att vi bör vara försiktiga med att tolka dessa förändringar som direkta effekter av reformen.

Tabell 9 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt procentuell förändring i tid till programinsats, efter 14 månader

	Decil 7	Decil 9	Riskgruppen
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2007–2009	0,709	0,701	0,596
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2010–2011	0,717	0,672	0,535
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2012–2013	0,764	0,674	0,511
Förändring (%) 2010–2011 vs 2007–2009	1,6	4,7	7,4
Förändring (%) 2012–2013 vs 2010–2011	-3,0	0,5	3,9
Difference-in-differences			
	Riskgruppen vs decil 7	Riskgruppen vs decil 9	
Placebo: förändring (pe) 2010–2011 vs 2007–2009	5,8	2,7	
Reform: förändring (pe) 2012–2013 vs 2010–2011	6,9	3,4	

Anm.: Utfallet är tiden till första programinsats, resultaten visas per decil och tidsperiod. Positivt utfall: Start av programinsats. Intern censurering³⁷ vid inträde i jobb- och utvecklingsgarantin och subventionerat arbete (exkl. särskilt avsedda för funktionsnedsatta). Extern censurering vid avaktualisering (oavsett orsak). Samtliga resultat är relativt likartade om vi istället enbart använder extern censurering, samt om vi enbart studerar dem som skrevs in i öppen arbetslöshet under månaderna januari – september eller april – september. Observera att det inte är möjligt att beräkna standardfel för skattningen av de procentuella förändringarna (se Appendix 3). Detta innebär också att vi inte kan signifikant testa difference-in-differences-estimatet.

6.1.5 Skiljer sig möjligheterna till programinsatser åt mellan kontor?

Ett av motiven till att införa ett bedömningsstöd som hjälpmedel i det nya arbetssättet var att det skulle bidra till en mer likvärdig bedömning av arbets-

³⁶ Skillnaden mellan 2012–2013 och 2010–2011 är 3,9 procent för riskgruppen och 0,5 procent för decil 9. Difference-in-differences-skattningen blir därmed 3,9-0,5=3,4 procentenheter.

³⁷ Se de Luna m.fl. (2008) för en diskussion om censurering.

sökandes behov av tidiga insatser. Ett sätt att studera detta är genom att analysera om sannolikheten att tilldelas en programinsats, och hur snabbt programinsatsen ges, skiljer sig åt mellan olika kontor för personer med jämförbara förutsättningar på arbetsmarknaden.³⁸

För att undersöka detta använder vi variansdekomponering. Vi beräknar så kallade intraklasskorrelationer för respektive år och studerar förändringar i dessa över tid.³⁹ De intraklasskorrelationer vi beräknar visar hur stor andel av den totala variationen i utfallet (t.ex. sannolikheten att få en insats) som förklaras av kontorstillhörigheten, efter att vi har justerat för individuella egenskaper som också påverkar utfallet. En mer utförlig beskrivning av metoden finns i Appendix 3.

Figur 3 visar att för personer med jämförbara egenskaper kan kontorstillhörigheten förklara mindre än 1 procent av den totala variationen avseende sannolikheten att få en tidig programinsats. Det går inte att skönja någon större förändring över tid. Figuren visar på något större skillnader mellan kontor avseende hur snabbt programinsatserna sätts in.⁴⁰ Kontorstillhörigheten förklarar cirka 1–3 procent av variationen i denna utfallsvariabel. Inte heller i detta avseende finns några större förändringar över tid.

Vi ser således inga tecken på effekter av reformen, men samtidigt är skillnaderna mellan kontoren små redan innan reformen. Sammantaget tycks kontorstillhörigheten alltså förklara en liten del av variationen både avseende sannolikheten att få en insats och tiden till att insatsen påbörjas. Detta gäller både före och efter reformen.

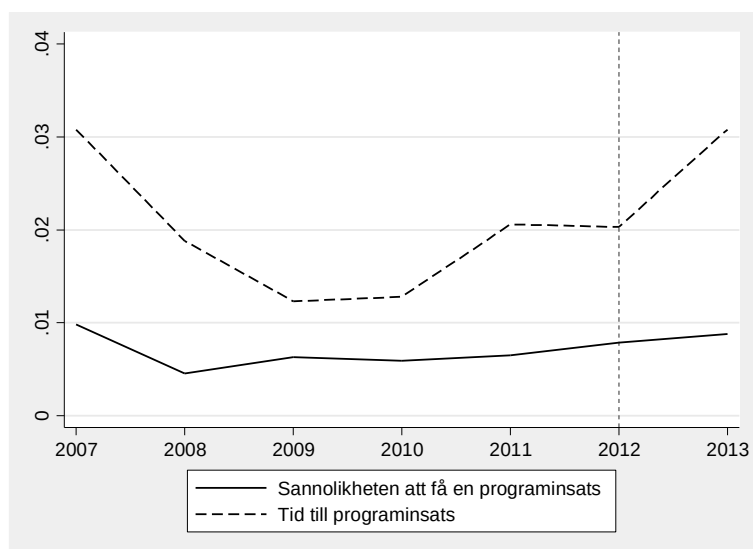
---

³⁸ Det har inte varit möjligt att kontrollera för skillnader inom kontor, alltså mellan olika arbetsförmedlare. Anledningen är att många arbetssökande byter förmedlare redan i ett tidigt skede av arbetslösheten, vilket gör att vi inte (som är en nödvändig förutsättning för analysen) kan anta att en person är inskriven hos samma arbetsförmedlare under hela arbetslöshetsperioden.

³⁹ I denna analys studerar vi samtliga inskrivna i en före/efter-jämförelse. Skälet till att använda alla inskrivna är att vi vill studera hur kontoren prioriterar bland alla tillgängliga insatser.

⁴⁰ Tid till insats mäter antalet dagar tills den första insatsen påbörjas. Analysen görs alltså enbart för personer som har påbörjat ett program.

Figur 3 Skillnader mellan kontor avseende sannolikheten att få insats respektive tid till insats, per år

Anm.: Figuren visar så kallade intraklasskorrelationer, se text och Appendix 3 för förklaring. Figuren visar hur stor andel av den totala variationen i utfall som förklaras av kontorstillhörigheten, efter att vi har justerat för individuella egenskaper.

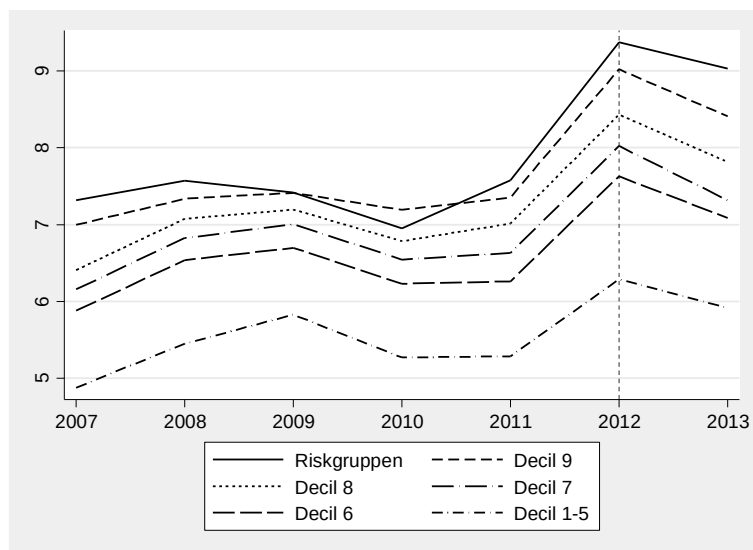
6.2 Förmedlingsinsatser

I Arbetsförmedlingens Datalager saknas information om fördjupade förmedlingsinsatser. Däremot finns uppgifter om när den arbetssökande har varit i kontakt med Arbetsförmedlingen och vilken typ av kontakt det varit. Som vi har diskuterat tidigare (se avsnitt 4.2.3) är kontakter mellan arbetssökande och Arbetsförmedlingen ett relevant utfall att studera, men också bara en del av vad som avses med fördjupade förmedlingsinsatser.

6.2.1 Antalet kontakter inom 14 månader

Figur 4 visar hur det genomsnittliga antalet kontakter inom 14 månader har utvecklats för de olika decilgrupperna. Figuren visar en tydlig ökning av antalet kontakter mellan 2011 och 2012. Ökningen gäller för samtliga deciler, men är större för riskgruppen. Antalet kontakter minskade i samtliga grupper under 2013, men nedgången var som minst i riskgruppen.

Figur 4 Antal kontakter (medelvärde) inom 14 månader, per decil och år

6.2.2 Reformeffekt

Vår strategi för att skatta effekter av reformen är att jämföra riskgruppens utveckling över tid med motsvarande utveckling för decil 9 respektive decil 7. För att detta ska vara ett giltigt tillvägagångssätt behöver utvecklingen mellan grupperna vara likartad innan reformen. Analysen i Appendix 3 visar dock att antalet kontakter har ökat trendmässigt i grupperna med högre risk för långtidsarbetslöshet relativt dem med lägre risk redan före reformens införande. Vi använder därför en modell där vi förklarar antalet kontakter inom 14 månader med en stor uppsättning kontrollvariabler, inklusive kontroller för grupp-specifika linjära trender. I en sådan modell skattas effekten av reformen med en interaktionsterm mellan reformåren (2012 och 2013) och riskgruppen.

Tabell 10 visar resultaten för olika specifikaationer av ekvation (4) i Appendix 3. Kolumn (1) visar resultaten från en modell som inte inkluderar grupp-specifika trender. Resultaten i denna kolumn indikerar att antalet kontakter för riskgruppen har ökat efter reformen med knappt 0,4 relativt decil 9, och med cirka 0,8 relativt decil 7. När grupp-specifika trender inkluderas (kolumn 2) minskar reformeffekten till 0,2 (decil 9) respektive 0,5 (decil 7).⁴¹ Trendvariabeln i kolumn (2) visar vidare att antalet kontakter i riskgruppen ökar med 0,06–0,09 för varje år, relativt jämförelsegrupperna.

⁴¹ År 2013 var det genomsnittliga antalet kontakter för riskgruppen cirka 9, vilket betyder att en ökning med 0,5 kontakter motsvarar en relativ ökning på knappt 6 procent.

I kolumnerna (3) och (4) kontrollerar vi för kontorseffekter på samma sätt som i avsnitt 6.1.3, vilket inte påverkar reformeffekten. I den avslutande kolumnen (5) exkluderas personer som skrivits in under det fjärde kvartalet, vilket inte heller påverkar reformeffekten i någon större utsträckning.⁴²

Tabell 10 Reformeffekter avseende antal kontakter för riskgruppen i relation till decil 9 respektive decil 7, olika specifikationer, 2007–2013

Jämförelsegrupp = Decil 9					
	(1) Utan trend	(2) Trend	(3) Kontor – andel	(4) Kontor – fixa	(5) Ej kv. 4
Riskgrupp	0,134*** (0,036)	-0,048 (0,066)	-0,048 (0,066)	-0,045 (0,065)	-0,027 (0,075)
Riskgrupp *Reform	0,398*** (0,051)	0,195** (0,079)	0,200** (0,079)	0,202*** (0,078)	0,181** (0,090)
Trend riskgrupp		0,059*** (0,017)	0,060*** (0,017)	0,057*** (0,017)	0,047*** (0,020)
Kontor	Nej	Nej	Andelar	Fixa	Fixa
R ² (justerat)	0,067	0,067	0,068	0,081	0,080
Observationer	349 066	349 066	349 061	349 066	264 476

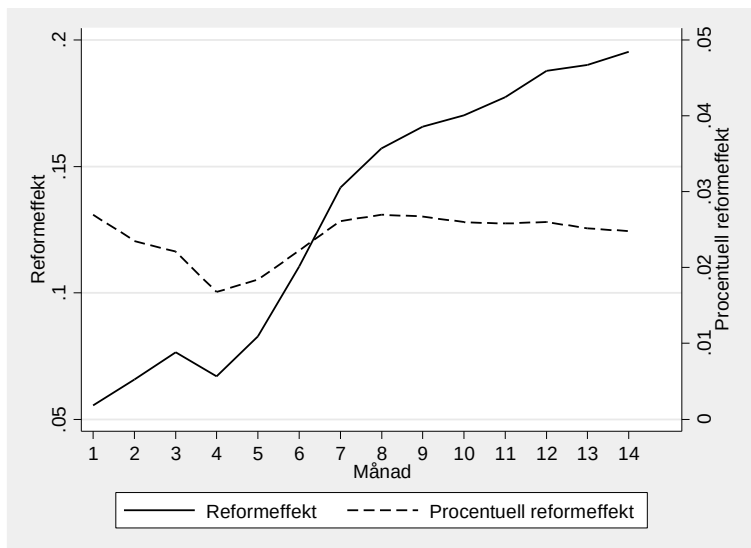
Jämförelsegrupp = Decil 7					
Riskgrupp	1,016*** (0,066)	0,727*** (0,086)	0,711*** (0,086)	0,684*** (0,085)	0,695*** (0,099)
Riskgrupp *Reform	0,822*** (0,050)	0,505*** (0,077)	0,502*** (0,077)	0,493*** (0,077)	0,554*** (0,088)
Trend riskgrupp		0,093*** (0,017)	0,096*** (0,017)	0,097*** (0,017)	0,078*** (0,020)
Kontor	Nej	Nej	Andelar	Fixa	Fixa
R ² (justerat)	0,063	0,063	0,064	0,076	0,075
Observationer	349 140	349 140	349 136	349 140	264 038

Anm.: Samtliga regressioner är genomförda med OLS och innehåller kontroller för individ-egenskaper, inskrivningsår och lokal arbetslöshetsnivå. Robusta standardfel inom parentes. Signifikansnivåer: *** p<0,01, ** p<0,05 och * p<0,1.

⁴² Resultaten påverkas inte heller om vi exkluderar personer som skrivits in under det första kvartalet. Vi har också studerat hur reformen har påverkat olika typer av kontakter. Resultaten visar att det framförallt är besök, men i viss mån också e-post, som har ökat för riskgruppen i samband med reformen. Antalet besök har dock ökat mer för riskgruppen än för jämförelsegrupperna även innan reformen.

Antalet kontakter ökar av naturliga skäl när arbetslöshetstiden blir längre. Det är alltså möjligt att förändrade arbetslöshetstider är den bakomliggande orsaken till de skillnader som vi observerar i Tabell 10. Ett sätt att undersöka detta är att skatta separata modeller för olika uppföljningstidpunkter. Vi skattar alltså 14 separata modeller där utfallsvariablerna är antalet kontakter inom 1 månad, inom 2 månader osv. I Figur 5 visas de skattade reformeffekterna då vi använder denna strategi. I dessa modeller används decil 9 som jämförelsegrupp, vilket betyder att den skattade effekten efter 14 månader överensstämmer med den i kolumn (2) i Tabell 10, dvs. 0,195. För respektive tidsperiod relateras reformeffekten till det genomsnittliga antalet kontakter för riskgruppen under år 2013, den så kallade procentuella reformeffekten (den streckade linjen i Figur 5). Vid alla studerade uppföljningstidpunkter har antalet kontakter för riskgruppen ökat med 2–3 procent relativt decil 9. Resultaten i figuren indikerar sammanfattningsvis att de skattade reformeffekterna inte är resultaten av förändrade inskrivningstider.

Figur 5 Reformeffekter för riskgruppen relativt decil 9 för antalet kontakter (nivå och procentuell förändring) för olika uppföljningsperioder (1–14 månader)

Anm.: Den heldragna linjen sammanbinder de skattade reformeffekterna från specifikationen i kolumn (2) i Tabell 10 för 14 olika uppföljningsperioder. Ekvationen är skattad med OLS för antal kontakter inom 1 månad, inom 2 månader osv. för riskgruppen jämfört med decil 9. Samtliga interaktioner är signifikanta på 1-procentnivå. Den streckade linjen relaterar reformeffekten till det genomsnittliga antalet kontakter för riskgruppen 2013, för respektive uppföljningsperiod. Tolkningen av den streckade linjen är således en procentuell effekt.

Reformen har syftat till att påverka både program- och förmedlingsinsatser. Huruvida insatserna ska ses som komplement eller substitut för den enskilde individen är en öppen fråga. Det är möjligt att ett förändrat programdeltagande i sig kan påverka antalet kontakter med Arbetsförmedlingen. Det är också möjligt att antalet kontakter påverkar sannolikheten att få en programinsats. Vi har dock ingen möjlighet att kontrollera för dessa möjliga samband.⁴³

6.2.3 Skiljer sig kontaktfrekvensen mellan olika kontor?

Även för antalet kontakter med Arbetsförmedlingen inom 14 månader kan vi studera hur skillnaderna mellan kontor har utvecklats över tid. Vi vill alltså undersöka hur stor del av variationen i antalet kontakter som kan förklaras av vilket kontor en person skrivs in på, efter att vi har justerat för individuella egenskaper som också kan påverka utfallet.⁴⁴

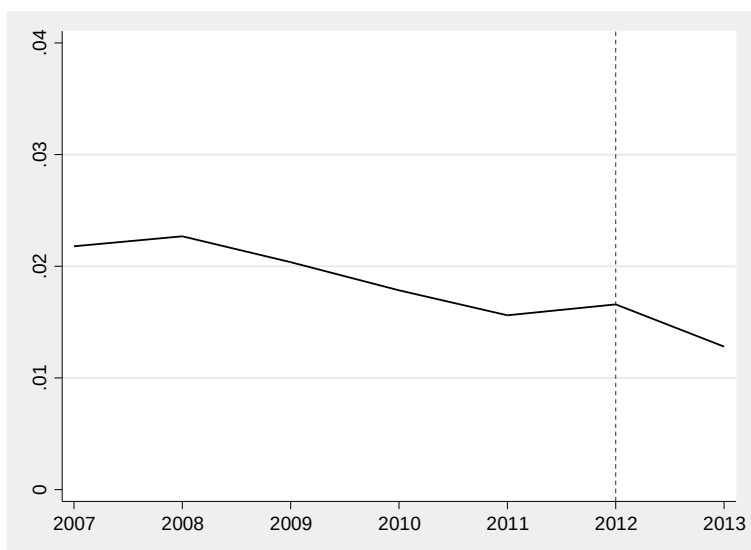
Figur 6 visar att endast ett par procent av den totala variationen i antalet kontakter kan förklaras av kontorstillhörigheten. Denna andel har minskat något över tid, från drygt 2 procent 2007 till drygt 1 procent 2013. Vi observerar alltså en liten minskning över tid (från en redan låg nivå) som påbörjades redan innan det nya arbetssättet infördes. Kontorstillhörigheten verkar sammantaget spela en liten roll i sammanhanget, både före och efter reformen.

---

⁴³ Arbetsförmedlingen (2015b) har visat att antalet kontakter per månad under åren 2012–2013 i genomsnitt är något högre för deltagare i program än för öppet arbetslösa.

⁴⁴ Analysen är upplagd på samma sätt som i avsnitt 6.1.5.

Figur 6 Skillnader mellan kontor avseende antalet kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedling, per år

Anm.: Figuren visar så kallade intraklasskorrelationer, se text och Appendix 3 för förklaring. Figuren visar hur stor andel av den totala variationen i antalet kontakter inom 14 månader som förklaras av kontorstillhörigheten, efter att vi har justerat för individuella egenskaper.

6.3 Övergång till jobb

I det här avsnittet studerar vi om övergången till jobb inom 14 månader har påverkats av reformen.⁴⁵ Vi kommer inte att studera den direkta effekten av att påbörja en programinsats eller en högre/lägre kontaktfrekvens med arbetsförmedlaren. Istället studerar vi den totala effekten av samtliga delar som ingår i reformen.

6.3.1 Tiden från inskrivning till jobb

Inledningsvis analyserar vi om arbetslöshetstiderna har förändrats efter reformens införande. Detta gör vi genom att skatta överlevnadsfunktioner för övergången till jobb, före och efter reformen för både riskgruppen och jämförelsegrupperna. Återigen jämför vi också med resultaten under åren 2007–2009, som en placeboanalys.

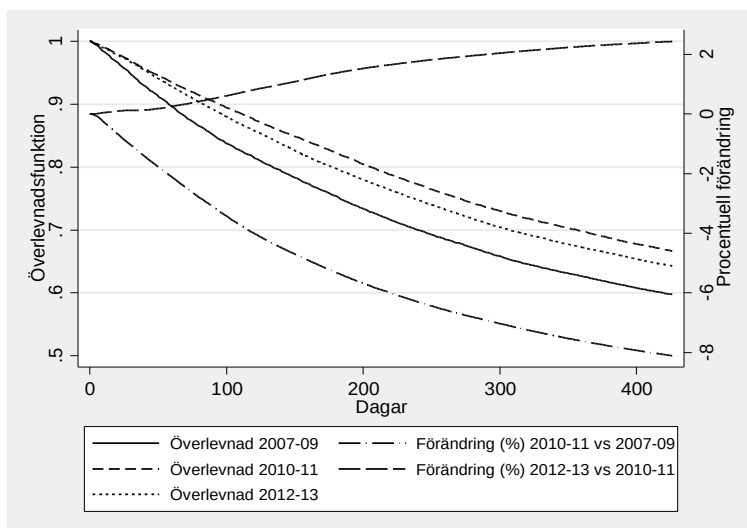
Vi inleder med att enbart visa resultaten för riskgruppen. Figur 7 visar riskgruppens skattade sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet under tre olika tids-

⁴⁵ Detta är en ändamålsenlig uppföljningsperiod för att utvärdera kortsiktiga effekter av tidiga insatser. Samtidigt kan detta vara i kortaste laget då de grupper vi studerar generellt står långt ifrån arbetsmarknaden.

perioder: 2007–2009, 2010–2011 samt 2012–2013. Figuren visar även den procentuella förändringen av tiden i arbetslöshet då a) 2010–2011 jämförs med 2007–2009 och b) då 2012–2013 jämförs med 2010–2011. En positiv procentuell förändring innebär att tiden till arbete har förkortats.

Resultaten visar att tiden till reguljärt arbete har förkortats något för riskgruppen då 2012–2013 jämförs med 2010–2011. Med 14 månaders uppföljningsperiod har tiden förkortats med knappt 3 procent. Det är dock möjligt att detta resultat återspeglar konjunkturvariationer. Uppfattningen att konjunkturförändringar spelar en stor roll i sammanhanget stärks av att riskgruppens arbetslöshetstider förlängdes med cirka 8 procent då 2010–2011 jämförs med 2007–2009.

Figur 7 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt skattad förändring på tid till reguljärt arbete för decil 10, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 11 för definitioner av utfall m.m.

Vi fortsätter med att visa resultaten även för decil 9 och decil 7, i syfte att kunna relatera riskgruppens resultat till jämförelsegruppernas. Tabell 11 visar den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet och den skattade procentuella förändringen i tid till arbete, vid 14 månaders uppföljningsperiod.⁴⁶ Tabell 11 visar också de difference-in-differences-skattningar som ges av att jämföra de procentuella förändringarna för riskgruppen med de för jämförelsegrupperna.

⁴⁶ Resultaten för övriga deciler, samt överlevnadskurvorna för decil 9 och 7, visas i Appendix 3.

Resultaten visar att arbetslöshetstiderna förlängdes med 8–11 procent för samtliga grupper mellan 2007–2009 och 2010–2011. När 2012–2013 jämförs med 2010–2011 har tiden till jobb förkortats mest för riskgruppen (2,4 procent), medan det finns en tendens till förlängda tider för decil 7.⁴⁷ Difference-in-differences-skattningarna visar att riskgruppen har förkortat tiden till arbete mer än jämförelsegrupperna efter reformen, men också att samma mönster fanns även innan reformen. När vi försöker skatta reformeffekter i nästkommande avsnitt behöver vi alltså kunna kontrollera för förändringar som inträffade redan innan reformen.

Tabell 11 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt procentuell förändring i tid till arbete, efter 14 månader

	Decil 7	Decil 9	Riskgruppen
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2007–2009	0,299	0,463	0,597
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2010–2011	0,335	0,538	0,667
Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet 2012–2013	0,345	0,528	0,643
Förändring (%) 2010–2011 vs 2007–2009	-8,6	-10,7	-8,1
Förändring (%) 2012–2013 vs 2010–2011	-1,0	1,6	2,4
Difference-in-differences			
	Riskgruppen vs decil 7	Riskgruppen vs decil 9	
Placebo: Förändring (pe) 2010–2011 vs 2007–2009	0,5	2,6	
Reform: Förändring (pe) 2012–2013 vs 2010–2011	3,4	0,8	

Anm. Utfallet är tiden till jobb, resultaten visas per decil och tidsperiod. Positivt utfall: Reguljärt arbete (se definition i avsnitt 4.2.4). Extern censurering vid avaktualisering av annan orsak än arbete. 50 procent av avaktualisering p.g.a. okänd orsak betraktas som ett positivt utfall.⁴⁸ Resultaten är dock relativt oförändrade om vi inte gör något antagande om dem som avaktualiserats på grund av okänd orsak. Resultaten är likartade om vi (utöver extern censurering) censurerar vid start av program (inkl. jobb- och utvecklingsgarantin) och alla typer av subventionerade anställningar. Detta gäller även om vi inkluderar subventionerade anställningar (exkl. dem som är särskilt avsedda för funktionsnedsatta) som ett positivt utfall. Resultaten är också relativt likartade om vi istället studerar inflödet av öppet arbetslösa under månaderna januari–september eller april–september. Observera att det inte är möjligt att beräkna standardfel för skattningen av de procentuella förändringarna (se Appendix 3). Detta innebär också att vi inte kan signifikant testa difference-in-differences-estimaterna.

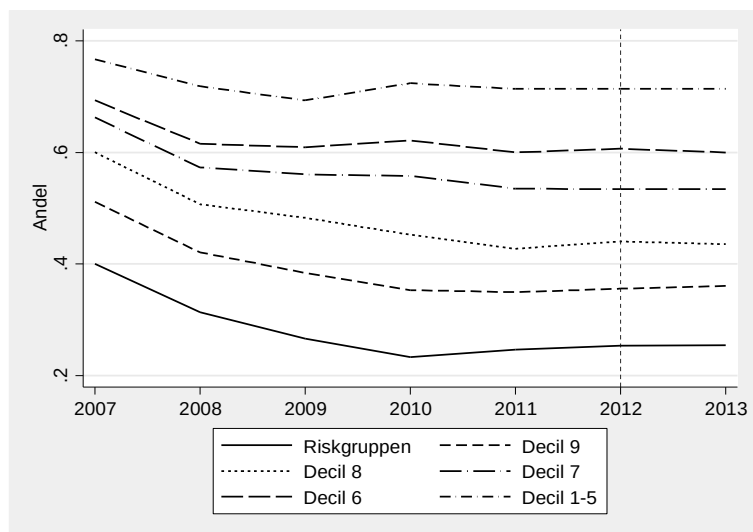
⁴⁷ Den procentuella förändringen tyder på en förlängning av arbetslöshetstiderna med 1 procent, men Figur A 8 visar att överlevnadskurvorna ligger mycket nära varandra under hela uppföljningsperioden.

⁴⁸ Tidigare studier har visat att cirka 50 procent av dem som avregistreras på grund av okänd orsak har fått ett arbete (Forslund m.fl. 2013).

6.3.2 Reformeffekter

Figur 8 visar att det är mycket stora skillnader mellan decilerna avseende andelen som har fått jobb inom 14 månader. Under 2013 hade ungefär var fjärde person i riskgruppen fått jobb inom 14 månader. Motsvarande andel i decilerna 1–5 är drygt 70 procent. I spåren av den ekonomiska krisen minskade andelen som övergått till jobb i samtliga deciler, och denna minskning var större i de högre decilerna.

Figur 8 Andelen som övergått till jobb inom 14 månader, per decil och år

Analysen i Appendix 3 visar att utvecklingen före reformen skiljer sig åt mellan de olika decilgrupperna avseende sannolikheten att få jobb inom 14 månader. I de tidigare analyserna av sannolikheten att få en programinsats och antalet kontakter (avsnitt 6.1.3 och 6.2.2) hanterade vi en liknande problematik genom att inkludera gruppsspecifika linjära trender i modellen. I det här fallet bedömer vi att det istället är mer lämpligt att begränsa analysen till att endast använda decil 9 som jämförelsegrupp och att studera årsvisa förändringar, både före och efter reformen. Vi använder då en modell där utfallsvariabeln är orsaken till avregistrering från Arbetsförmedlingen inom 14 månader (t.ex. jobb). I modellen ingår en stor uppsättning kontrollvariabler och en eventuell reformeffekt skattas genom interaktionstermer mellan riskgruppen och dummyvariabler för inskrivningsår. I Appendix 3 finns en mer detaljerad redogörelse för metod och modellspecifikation.

I Tabell 12 redovisas resultaten av de difference-in-differences-skattningar som ges av ekvation (6) i Appendix 3. Vi skattar effekten på sannolikheten att

avregistreras till jobb, utbildning, känd och okänd orsak inom 14 månader, samt sannolikheten att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen efter 14 månader. Tabellen visar att övergången från arbetslöshet till jobb inom 14 månader har ökat med cirka 2 procentenheter för riskgruppen relativt decil 9 från och med 2010, alltså två år innan det nya arbetssättet infördes (kolumn 1). Vi finner dock ingen ytterligare ökning i samband med reformen. Ökningen av övergångar till jobb under åren 2010–2013 motsvaras dock inte av en minskad sannolikhet att vara fortsatt inskriven på Arbetsförmedlingen (kolumn 5). De ökade övergångarna till jobb förklaras istället huvudsakligen av en minskad övergång till vad som faller under statusen känd orsak (kolumn 3). Detta gäller dock inte under 2013 då andelen personer som fortfarande var inskrivna på Arbetsförmedlingen efter 14 månader minskade. Det finns inga systematiska skillnader eller förändringar avseende avregistrering till utbildning eller okänd orsak. Sammanfattningsvis visar resultaten i Tabell 12 inte på några effekter av reformen på övergången till jobb för riskgruppen, dvs. vi ser inte någon ytterligare ökning av övergången till jobb efter reformen.

Tabell 12 Skattade effekter på sannolikheten att ha avregistrerats från Arbetsförmedlingen inom 14 månader efter orsak, samt sannolikheten att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen, riskgruppen i jämförelse med decil 9

Utfall: avregistrering inom 14 månader (orsak), eller fortfarande inskriven					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Arbete	Utbildning	Känd orsak	Okänd orsak	Kvarstående
Riskgrupp	-0,026*** (0,005)	0,000 (0,002)	0,014*** (0,003)	0,000 (0,003)	0,011** (0,005)
Riskgrupp *2008	0,009 (0,006)	0,001 (0,002)	-0,011*** (0,004)	-0,002 (0,004)	0,003 (0,006)
Riskgrupp *2009	0,008 (0,006)	-0,000 (0,002)	-0,009** (0,003)	-0,004 (0,003)	0,004 (0,006)
Riskgrupp *2010	0,017*** (0,006)	-0,001 (0,003)	-0,018*** (0,004)	-0,010*** (0,004)	0,012** (0,006)
Riskgrupp *2011	0,022*** (0,006)	-0,003 (0,003)	-0,014*** (0,004)	-0,006 (0,004)	0,002 (0,006)
Riskgrupp *2012	0,022*** (0,006)	-0,000 (0,003)	-0,013*** (0,004)	-0,002 (0,004)	-0,007 (0,006)
Riskgrupp *2013	0,016*** (0,006)	0,002 (0,003)	-0,006 (0,004)	-0,000 (0,004)	-0,012* (0,006)
R ² (justerat)	0,105	0,050	0,024	0,077	0,046
Observationer	349 066	349 066	349 066	349 066	349 066

Anm.: Se Tabell 5 för definitioner av avaktualiseringsorsaker. Samtliga regressioner är genomförda med OLS och innehåller kontroller för individegenskaper, inskrivningsår, lokal arbetslöshetsnivå samt kontorsfixa effekter. Robusta standardfel inom parentes. Resultaten är relativt likartade om (i) första och/eller sista kvartalet utelämnas, (ii) subventionerade anställningar (se fotnot 21 för definition) betraktas som jobb, (iii) hälften av dem som avaktualiseras av okänd orsak antas lämna för jobb, (iv) individegenskaper utelämnas. Signifikansnivåer: *** p<0,01, ** p<0,05 och * p<0,1.

7 Sammanfattning

Den 1 januari 2012 infördes ett nytt arbetssätt på Arbetsförmedlingen: fler åtgärder skulle vidtas tidigt i arbetslöshetsperioden för personer med störst risk för långtidsarbetslöshet. Syftet var att uppnå en effektivare resursanvändning och att genom förmedlingsinsatser och programinsatser förkorta arbetslöshets-tiderna för arbetssökande med hög risk för långtidsarbetslöshet.

Resultaten i den här studien visar att personer som (enligt en statistisk profileringsmodell) löper hög risk för långtidsarbetslöshet efter reformen får fler programinsatser, får insatserna tidigare i arbetslöshetsperioden och att de träffar sin arbetsförmedlare oftare. Resultaten visar också att programsammansätt-

ningen har förändrats – personer med hög risk för långtidsarbetslöshet får mer arbetslivsinriktad rehabilitering, men däremot mindre arbetspraktik och subventionerade anställningar för funktionsnedsatta. De uppmätta förändringarna är dock genomgående att betrakta som små. Resultaten visar vidare att arbetsförmedlare redan innan reformen börjat rikta insatserna till personer med hög risk för långtidsarbetslöshet.

Det nya arbetssättet skulle bidra till en mer likvärdig bedömning av vilka personer som är i behov av tidiga insatser. Resultaten visar att vilket kontor en arbetssökande är inskriven på förvisso inte helt saknar betydelse för möjligheterna till programinsatser, hur snabbt insatserna sätts in och antalet kontakter mellan arbetssökande och arbetsförmedlare. Skillnaderna mellan kontoren är dock genomgående mycket små, både före och efter reformen. Vi finner alltså inga tecken på att skillnaderna har minskat ytterligare (från en redan låg nivå) i samband med reformen.

Slutligen visar resultaten att övergången till jobb inom 14 månader har ökat för personer med hög risk för långtidsarbetslöshet från och med 2010. Förändringen skedde alltså två år innan det nya arbetssättet infördes, och vi finner ingen ytterligare ökning i samband med reformen. Mot bakgrund av övriga resultat är det inte heller förvånande att vi inte finner effekter av reformen på övergången till jobb. Dels är förändringarna avseende både programinsatser och kontaktfrekvens små, dels är den ökning som vi ser i programdeltagande koncentrerad till program av förberedande och rehabiliterande karaktär. Samtidigt ser vi en minskning av program som syftar till övergång till arbete.

Resultaten ska avslutningsvis ses mot bakgrund av att reformen infördes i spåren av en kraftig konjunkturedgång med en betydande ökning av antalet långtidsarbetslösa, vilket kan ha påverkat både Arbetsförmedlingens arbete och effektiviteten i insatserna. Vidare har vi en relativt kort uppföljningsperiod (14 månader) vilket gör att vi endast kan studera kortsiktiga effekter i termer av arbetsmarknadsutfall.

Referenser

- Angelov, N. och M. Eliason (2014), "Lönebidrag och skyddat arbete: en utvärdering av särskilda insatser för sökande med funktionshinder", Rapport 2014:24, IFAU, Uppsala.
- Arbetsförmedlingen (2007), "Arbetsmarknadsrapport 2007:2", Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Arbetsförmedlingen (2013), "Arbetsförmedlingens återrapportering 2013 – Tidiga insatser, 31 oktober 2013", Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Arbetsförmedlingen (2014), "Arbetsförmedlingens återrapportering 2014 – Insatser för att förhindra långvarig arbetslöshet, 2014-06-13", Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Arbetsförmedlingen (2015a), "Arbetsförmedlingens återrapportering 2014 – Insatser för att förhindra långvarig arbetslöshet, 2015-02-20", Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Arbetsförmedlingen (2015b), "Arbetsmarknadsrapport 2015", Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Assadi, A. (2014), "En profilfråga: Hur använder arbetsförmedlare bedömningsstödet?", Rapport 2014:1, IFAU, Uppsala.
- Assadi, A. och M. Lundin (2014), "Enhetlighet och träffsäkerhet i arbetsmarknadspolitiken: Hur använder arbetsförmedlare statistisk profilering i mötet med den arbetssökande?", Rapport 2014:14, IFAU, Uppsala.
- Behnke, S., M. Frölich och M. Lechner (2006), "Statistical assistance for programme selection – for a better targeting of active labour market policies in Switzerland", *CESifo DICE Report* 4 (2), s. 61–68.
- Behnke, S., M. Frölich och M. Lechner (2009), "Targeting labour market programmes: results from a randomized experiment", *Swiss Journal of Economics and Statistics* 145 (3), s. 221–268.
- Bennmarker, H., K. Carling och A. Forslund (2007), "Vem blir långtidsarbetslös?", Rapport 2007:20, IFAU, Uppsala.
- Black, D., J. Smith, M. Berger och B. Noel (2003), "Is the threat of reemployment services more effective than the services themselves? Evidence from random assignment in the UI system.", *American Economic Review*, 93(4), s. 1313–1327.

- de Luna, X. och P. Johansson (2007), "Matching estimators for the effect of a treatment on survival times", Working Paper 2007:1, IFAU, Uppsala.
- de Luna, X., A. Forslund och L. Liljeberg (2008), "Effekter av yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning för deltagare under perioden 2002–04", Rapport 2008:01, IFAU, Uppsala.
- Forslund, A. och J. Vikström (2011), "Arbetsmarknadspolitikens effekter på sysselsättning och arbetslöshet – en översikt", Rapport 2011:7, IFAU, Uppsala.
- Forslund, A., L. Liljeberg och L. von Trott Zu Solz (2013), "Arbetspraktik – en utvärdering och en jämförelse med arbetsmarknadsutbildning", Rapport 2013:4, IFAU, Uppsala.
- Frölich, M., M. Lechner och H. Steiger (2003), "Statistically assisted programme selection – International experience and potential benefits for Switzerland", *Swiss Journal of Economics and Statistics* 139, s. 311–331.
- Hasluck, C. (2008). "The use of statistical profiling for targeting employment services: the international experience" in G. Di Domenico and S. Spattini (eds.) *New European approaches to long-term unemployment: what role for public employment services and what market for private stakeholders?*, The Netherlands: Kluwer Law International, s. 39–56.
- Holmlund, H., J. Häggblom, E. Lindahl, S. Martinsson, A. Sjögren, U. Vikman och B. Öckert (2014), "Decentralisering, skolval och fristående skolor: resultat och likvärdighet i svensk skola", Rapport 2014:25, IFAU, Uppsala.
- Hägglund, P. (2006), "Anvisningseffekter – finns dom? Resultat från tre arbetsmarknadspolitiska experiment", Rapport 2006:3, IFAU, Uppsala.
- Johansson, P., E. Aydin, S. Bergendorff, N. Granqvist, M. Josephson, och I. Sohlberg (2010), "Arbetslivsinriktad rehabilitering", Underlagsrapport till den parlamentariska socialförsäkringsutredningen, (S 2010:4).
- Konle-Seidl, R. (2011), "Use of profiling for resource allocation, action planning and matching. (Profiling systems for effective labour market integration)", Brussels, 21 S.
- O'Leary, C. och R.W. Eberts (2009), "Employment and training policy in the United States during the economic crisis", Upjohn Working Papers and Journal Articles 10–161, W.E. Upjohn Institute for Employment Research.

- Pedersen, J.M., M. Rosholm och M. Svarer (2012), "Experimental evidence on the effects of early meetings and activation", Economics Working Paper 2012–26, Århus University.
- Regeringens proposition (2011/2012:1), *Budgetpropositionen för 2012*.
- Regeringens proposition (2012/2013:1), *Budgetpropositionen för 2013*.
- Rosholm, M., J. Staghøj, M. Svarer och B. Hammer (2006), "A Danish profiling system", *Nationalökonomisk Tidsskrift* 144, s. 209–229.
- Staghøj, J., M. Svarer, och M. Rosholm (2010), "Choosing the best training programme: is there a case for statistical treatment rules?", *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, vol. 72, s. 172–201.
- Van den Berg, G.J., L. Kjaersgaard och M. Rosholm (2014), "To meet or not to meet, that is the question – short-run effects of high-frequency meetings with case-workers", Working Paper 2014:6, IFAU, Uppsala.
- Weber, M. (2011), "Profiling systems for effective labor market integration", The European Commission Mutual Learning Programme for public employment services, Brussels.

Appendix 1: Beskrivande statistik⁴⁹

Tabell A 1 Egenskaper bland nyinskrivna i öppen arbetslöshet (skat 11), per år; andelar om inte annat anges, standardavvikelse inom parentes

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinna	0,51 (0,50)	0,49 (0,50)	0,45 (0,50)	0,48 (0,50)	0,50 (0,50)	0,48 (0,50)	0,48 (0,50)
Utbildningsnivå							
Förgymnasial	0,23 (0,42)	0,24 (0,43)	0,22 (0,42)	0,23 (0,42)	0,23 (0,42)	0,22 (0,42)	0,21 (0,41)
Gymnasial	0,42 (0,49)	0,42 (0,49)	0,44 (0,50)	0,41 (0,49)	0,40 (0,49)	0,42 (0,49)	0,42 (0,49)
Eftergymnasial	0,35 (0,48)	0,34 (0,47)	0,34 (0,47)	0,35 (0,48)	0,36 (0,48)	0,36 (0,48)	0,36 (0,48)
Födelseregion							
Norden	0,76 (0,43)	0,74 (0,44)	0,74 (0,44)	0,70 (0,46)	0,68 (0,47)	0,67 (0,47)	0,67 (0,47)
Europa	0,05 (0,23)	0,06 (0,24)	0,06 (0,24)	0,07 (0,25)	0,07 (0,25)	0,07 (0,26)	0,08 (0,27)
Utanför Europa	0,18 (0,39)	0,20 (0,40)	0,20 (0,40)	0,24 (0,42)	0,25 (0,44)	0,25 (0,43)	0,25 (0,44)
Funktionsnedsatt ⁵⁰	0,05 (0,22)	0,05 (0,21)	0,04 (0,19)	0,04 (0,19)	0,05 (0,21)	0,05 (0,21)	0,05 (0,22)
Ers. från a-kassan	0,84 (0,36)	0,81 (0,40)	0,81 (0,39)	0,74 (0,44)	0,73 (0,45)	0,74 (0,44)	0,74 (0,44)
Söker heltids-arbete	0,95 (0,21)	0,96 (0,20)	0,97 (0,18)	0,96 (0,20)	0,96 (0,19)	0,97 (0,18)	0,97 (0,18)
Interlokalt sökande	0,29 (0,45)	0,72 (0,45)	0,77 (0,42)	0,81 (0,40)	0,85 (0,36)	0,85 (0,36)	0,85 (0,36)
Ålder							
25–34 år	0,41 (0,49)	0,40 (0,49)	0,40 (0,49)	0,40 (0,49)	0,40 (0,49)	0,40 (0,49)	0,40 (0,49)
35–44 år	0,29 (0,45)	0,29 (0,45)	0,29 (0,45)	0,28 (0,45)	0,28 (0,45)	0,27 (0,44)	0,27 (0,44)
45–54 år	0,18 (0,38)	0,19 (0,39)	0,19 (0,40)	0,20 (0,40)	0,20 (0,40)	0,21 (0,41)	0,21 (0,41)
55–64 år	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)	0,12 (0,33)
Arbetslöshetshistorik (medel)							
# insk.dagar senaste 5 åren	398,6 (410,1)	386,2 (417)	299,3 (380,6)	297,9 (376,8)	327,5 (397)	332,7 (408,7)	347,7 (426,4)
# tidigare inskrivningsperioder	5,4 (4,7)	5,4 (4,8)	4,8 (4,6)	4,8 (4,8)	4,9 (4,9)	4,9 (5,0)	4,9 (5,0)
# tidigare program	2,3 (3,1)	2,3 (3,3)	2,0 (3,0)	1,9 (3,0)	2,0 (3,1)	2,0 (3,1)	2,0 (3,1)
# tidigare subv arbeten	0,3 (0,8)	0,3 (0,8)	0,3 (0,8)	0,3 (0,7)	0,3 (0,8)	0,3 (0,8)	0,3 (0,8)

⁴⁹ Alla egenskaper mäts i anslutning till inskrivningstillfället.

⁵⁰ Avser funktionsnedsättning som registrerats inom 100 dagar från inskrivningstillfället.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Arbetslöshetsnivå i lokal arbetsmarknadsregion⁵¹							
< 6 %	0,26 (0,44)	0,36 (0,48)	0,12 (0,33)	0,01 (0,09)	0,01 (0,08)	0,01 (0,07)	0,01 (0,08)
6–8 %	0,36 (0,48)	0,36 (0,48)	0,23 (0,42)	0,25 (0,43)	0,27 (0,45)	0,26 (0,44)	0,26 (0,44)
8–10 %	0,28 (0,45)	0,24 (0,42)	0,33 (0,47)	0,26 (0,44)	0,25 (0,43)	0,22 (0,41)	0,21 (0,41)
10–12 %	0,08 (0,27)	0,03 (0,17)	0,24 (0,42)	0,21 (0,41)	0,30 (0,46)	0,30 (0,46)	0,28 (0,45)
> 12 %	0,02 (0,15)	0,01 (0,11)	0,08 (0,27)	0,27 (0,45)	0,18 (0,38)	0,21 (0,41)	0,25 (0,43)
Inskrivningsmånad							
Januari	0,13 (0,33)	0,11 (0,32)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,12 (0,32)	0,12 (0,32)
Februari	0,07 (0,26)	0,07 (0,25)	0,08 (0,27)	0,08 (0,27)	0,07 (0,26)	0,07 (0,26)	0,08 (0,27)
Mars	0,07 (0,26)	0,06 (0,25)	0,09 (0,28)	0,08 (0,28)	0,08 (0,27)	0,07 (0,26)	0,07 (0,26)
April	0,07 (0,25)	0,07 (0,25)	0,08 (0,27)	0,07 (0,25)	0,07 (0,25)	0,07 (0,25)	0,08 (0,27)
Maj	0,07 (0,25)	0,06 (0,25)	0,07 (0,25)	0,07 (0,26)	0,08 (0,27)	0,07 (0,26)	0,07 (0,26)
Juni	0,12 (0,33)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,10 (0,30)	0,09 (0,29)	0,09 (0,29)
Juli	0,09 (0,29)	0,08 (0,27)	0,08 (0,27)	0,08 (0,28)	0,08 (0,27)	0,08 (0,27)	0,09 (0,29)
Augusti	0,10 (0,30)	0,10 (0,30)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,11 (0,31)	0,10 (0,30)
September	0,08 (0,28)	0,10 (0,30)	0,09 (0,29)	0,09 (0,29)	0,10 (0,29)	0,09 (0,29)	0,10 (0,29)
Oktober	0,09 (0,28)	0,09 (0,29)	0,08 (0,27)	0,08 (0,27)	0,09 (0,29)	0,10 (0,30)	0,09 (0,28)
November	0,08 (0,27)	0,10 (0,30)	0,08 (0,27)	0,09 (0,28)	0,09 (0,28)	0,09 (0,29)	0,08 (0,27)
December	0,03 (0,17)	0,05 (0,22)	0,03 (0,18)	0,03 (0,18)	0,03 (0,18)	0,04 (0,19)	0,03 (0,18)
Senast inskriven på Arbetsförmedlingen							
Aldrig	0,11 (0,31)	0,12 (0,33)	0,15 (0,36)	0,17 (0,38)	0,15 (0,36)	0,15 (0,36)	0,15 (0,36)
0–1 år sedan	0,53 (0,50)	0,45 (0,50)	0,36 (0,48)	0,41 (0,49)	0,44 (0,50)	0,42 (0,49)	0,41 (0,49)

⁵¹ Avser situationen i den lokala arbetsmarknadsregionen (enligt SCB:s definition) den månad då personen skrevs in på Arbetsförmedlingen. Beräknas som antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen i åldrarna 18–64 år dividerat med befolkningen i åldrarna 18–64 år.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1–3 år sedan	0,19 (0,39)	0,23 (0,42)	0,21 (0,41)	0,16 (0,37)	0,17 (0,37)	0,19 (0,39)	0,19 (0,39)
3–5 år sedan	0,06 (0,24)	0,07 (0,26)	0,10 (0,30)	0,09 (0,29)	0,08 (0,27)	0,06 (0,24)	0,07 (0,25)
>5 år sedan	0,11 (0,32)	0,13 (0,33)	0,18 (0,39)	0,16 (0,37)	0,16 (0,36)	0,17 (0,38)	0,18 (0,39)
# obs	227 450	223 134	310 068	264 115	235 222	249 481	245 806

Tabell A 2 Fördelningen av programinsatser som påbörjats inom 14 månader, per decil i sannolikhetsfördelningen

Decil	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	0,03	0,03	0,05	0,05	0,03	0,03	0,02
2	0,04	0,04	0,07	0,06	0,04	0,04	0,03
3	0,06	0,05	0,07	0,07	0,05	0,05	0,04
4	0,06	0,07	0,08	0,07	0,06	0,06	0,05
5	0,08	0,08	0,09	0,08	0,07	0,07	0,06
6	0,09	0,09	0,10	0,09	0,08	0,08	0,07
7	0,10	0,10	0,11	0,10	0,10	0,10	0,09
8	0,12	0,12	0,12	0,12	0,14	0,14	0,14
9	0,15	0,15	0,13	0,15	0,16	0,17	0,18
10	0,28	0,28	0,19	0,23	0,27	0,27	0,32
# insatser	18 800	17 396	51 452	39 642	28 288	33 894	24 598

Appendix 2: Profileringsmodellen

I detta avsnitt beskriver vi den modell som vi använder för att bedöma vilka arbetssökande som har störst sannolikhet att förbli inskrivna på Arbetsförmedlingen under lång tid. Vi diskuterar även modellens prognosförmåga och hur vi använder den för att definiera riskgrupp och jämförelsegrupper.

Valet av modell

Vi vill använda en statistisk profileringsmodell för att beräkna en persons sannolikhet att bli långtidsarbetslös. En sådan modell kan utformas på flera olika sätt. Ofta används en varaktighetsmodell eller en diskret valmodell (till exempel logit).⁵² Fördelen med den förstnämnda är att den kontinuerligt beräknar sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet. Vid beräkningen tas alltså, förutom individuella egenskaper, också hänsyn till den tid som det tar för den arbetsökande att få ett jobb. Den kan också hantera avbrutna arbetslöshetstider (så kallade censureringar) och använder alltså mer information i skattningarna jämfört med en logit-modell.

I en logit-modell innehåller den beroende variabeln enbart information om huruvida en person fortfarande är inskriven en viss tid efter att arbetslösheten påbörjades. Fördelen med en sådan modell är att den är betydligt enklare att använda. Därför har vi, trots att den har vissa begränsningar, valt att använda en logit-modell. Detta eftersom vi bedömer att vårt datamaterial är så pass informationsrikt att en logit-modell är tillräcklig för att på ett bra sätt predicera arbetslöshetsrisker.

Vi har valt att skatta en egen profileringsmodell och således inte använda Arbetsförmedlingens befintliga bedömningsstöd som underlag för vår studie. Modellerna är däremot nära besläktade eftersom vi använder en liknande uppsättning av variabler för att skatta risken för långtidsarbetslöshet. Den huvudsakliga anledningen till att vi utvecklat en egen modell är att vi vill skatta sannolikheten att vara kvarstående på Arbetsförmedlingen efter 14 månader. Bedömningsstödet använder en uppföljningsperiod på 6 månader. Vidare ingår arbetssökande under 25 år i Arbetsförmedlingens urval, medan vi har valt att exkludera unga. Arbetsförmedlingens modell är också skattad för inflödande under år 2010. Vi vill använda en tidsperiod som ligger tidigare än så och som i större utsträckning fångar ett mer normalt konjunkturläge (se nedan).

---

⁵² Exempelvis använder Bennmarker m.fl. (2007) en varaktighetsmodell medan Arbetsförmedlingens bedömningsstöd baseras på en logit-modell.

Modellbeskrivning

Vi använder alltså en logit-modell för att skatta sannolikheten (mellan 0 och 1) att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen efter 14 månader.⁵³ De variabler som ingår i modellen är *kön, ålder, utbildningsnivå, födelseregion, funktionsnedsättning, interlokalt sökande, ersättning från a-kassan, söker heltids-/deltidsarbete, inskrivningsmånad, lokal arbetslöshetsnivå, tidpunkt för senast avslutade arbetslöshetsperiod* samt *arbetslöshetshistorik*.⁵⁴ Vi har också inkluderat ett antal interaktionstermer i syfte att justera för att betydelsen av en viss bakgrundsegenskap kan variera mellan olika grupper.⁵⁵

Vi har valt att skatta modellens parametrar på det urval av personer som skrevs in i öppen arbetslöshet under åren 2007–2009 (*skattningsurvalet*). Till skillnad från Arbetsförmedlingens bedömningsstöd är skattningarna alltså inte baserade på ett enskilt år. Valet av tidsperiod är gjort utifrån flera olika överväganden. Ett första skäl är att vi vill skatta modellen utifrån en tidsperiod som infaller före reformens införande för att på så vis undvika att reformen påverkar parametrarna. Ett andra skäl är att vi vill att sannolikheten för långtidsarbetslöshet ska beräknas på samma sätt oavsett under vilket år som en person skrivs in på Arbetsförmedlingen (alltså med hjälp av parametrar som är konstanta över tid).⁵⁶ Ytterligare ett skäl till att använda sig av tre olika år är att konjunkturläget har varierat kraftigt under tidsperioden. Under de tre år som vi använder kännetecknades 2007 och första halvan av 2008 av en högkonjunktur. Under hösten 2008 och 2009 påverkades arbetsmarknadsläget av den kraftiga konjunkturedgången, vilket medförde en betydande ökning av antalet inskrivna arbetslösa. Då förutsättningarna varierar på detta sätt mellan olika år och konjunkturlägen är det rimligt att istället använda ett genomsnitt av dessa år.

Modellen genererar en uppsättning av parameterskattningar som baseras på de observerade sambanden mellan långtidsarbetslöshet och olika egenskaper för dem som skrevs in under åren 2007–2009. Parameterskattningarna visar hur risken för långtidsarbetslöshet, allt annat lika, påverkas av en viss egenskap (se Tabell A 6). Vi använder dem sedan dels till att beräkna sannolikheten för dem

---

⁵³ Observera att avaktualisering, oavsett orsak, betraktas som ett positivt utfall i modellen.

⁵⁴ Se Tabell A 6 för en fullständig specifikation av modellen.

⁵⁵ Resultaten visar att detta framförallt har betydelse då vi interagerar födelseregion med andra egenskaper. Exempelvis har utomeuropeiskt födda som aldrig tidigare varit inskrivna på Arbetsförmedlingen en betydligt högre risk för långtidsarbetslöshet jämfört med personer som är födda i Sverige och inte heller varit inskrivna tidigare.

⁵⁶ En tänkbar nackdel med detta tillvägagångssätt är att vi inte använder den senast tillgängliga informationen för dem som skrivs in under slutet av tidsperioden. Figur A 1 visar dock att modellen fungerar ungefär lika bra under hela prognosperioden (2010–2013), vilket talar för att detta inte är något problem.

som skrevs in under åren 2007–2009, dels till att beräkna sannolikheten att ny-inskrivna personer under åren 2010–2013 (*prognosurvalet*) fortfarande kommer att vara inskrivna efter 14 månader. Med utgångspunkt i denna predicerade sannolikhet rangordnas de arbetssökande med hjälp av percentilranking. Rankningen görs årsvis, vilket innebär att en individs position i fördelningen bestäms i förhållande till övriga personer som skrevs in samma år.

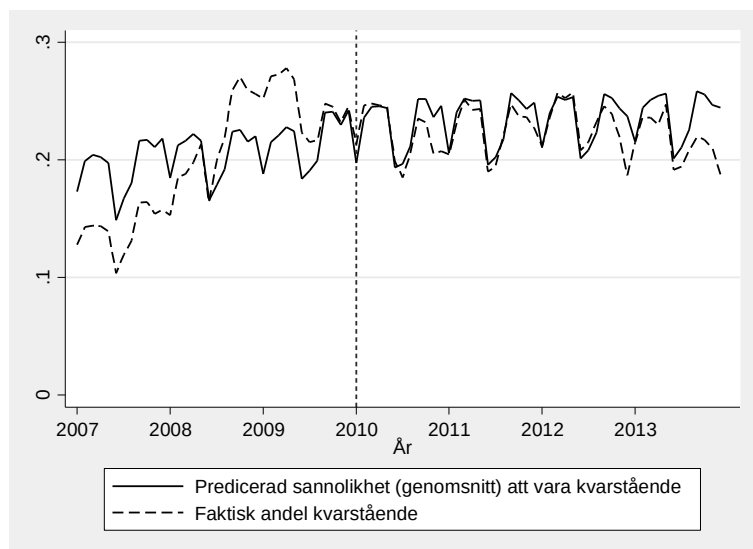
Prognosförmåga

Ett sätt att utvärdera modellens prognosförmåga är att jämföra den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet efter 14 månader med den faktiska andelen kvarstående. Dessa värden bör inte avvika alltför mycket från varandra.

Figur A 1 visar överensstämmelsen mellan den genomsnittliga skattade sannolikheten att kvarstå 14 månader och den faktiska andelen som kvarstår efter 14 månader. Jämförelsen är gjord månadsvis – vi jämför alltså den genomsnittliga risken bland dem som skrevs in en specifik månad med den faktiska andelen av dessa som fortfarande var inskrivna på förmedlingen 14 månader senare.

Som vi nämnt tidigare är den skattade risken baserad på de observerade genomsnittliga sambanden under åren 2007–2009. Eftersom dessa år är så pass olika gällande arbetsmarknadsläget är det inte förvånande att det finns skillnader mellan den skattade risken och den faktiska andelen kvarstående under dessa år. När vi tittar på tidsperioden 2010–2013 (våra prognosår) råder det däremot överlag god överensstämmelse mellan måtten.

Figur A 1 Överensstämmelse mellan skattad sannolikhet att kvarstå 14 månader och den faktiska andelen som kvarstår 14 månader, per inskrivningsmånad

Anm.: Den streckade linjen 2010 särskiljer skattningsurval (2007–2009) och prognosurval (2010–2013).

Vid sidan av genomsnittet för hela urvalet är vi också intresserade av att se hur prognostiseringen faller ut inom olika delar av fördelningen. Tabell A 3 visar samma jämförelse inom olika intervall i den skattade sannolikhetsfördelningen. Tabellen visar också hur stor andel i respektive grupp som lämnat förmedlingen på grund av jobb efter 14 månader samt medel- och medianvärde för arbetslöshetstider. Eftersom relativt få personer (cirka en av fem i både skattnings- och prognosurval) fortfarande är inskrivna efter 14 månader är de skattade sannolikheterna skevt fördelade åt vänster. Det finns med andra ord många personer med låga sannolikheter och förhållandevis få som når riktigt höga värden.

Tabell A 3 visar att den genomsnittliga sannolikheten för långtidsarbetslöshet överlag stämmer väl överens med den faktiska andelen kvarstående inom respektive intervall i fördelningen. Detta gäller dock framförallt upp till predicerade sannolikheter på 0,6. I den övre delen av sannolikhetsfördelningen är överensstämmelsen sämre, då den faktiska andelen kvarstående är betydligt lägre än vad prognosen förutsäger. I toppen av fördelningen överskattar vi alltså risken för långtidsarbetslöshet. Dessa observationer utgör dock inte mer än knappt 2 procent av det totala urvalet. Även Bennmarker m.fl. (2007) uppvisar ett liknande mönster då de prognostiserar sannolikheten att vara arbetslös efter 12 månader. De menar att en tänkbar förklaring till detta kan vara att indi-

vidernas programdeltagande påverkar det faktiska utfallet i större utsträckning då uppföljningsperioden är relativt lång.⁵⁷

Tabellen visar också, som förväntat, att personer med låg predicerad sannolikhet för långtidsarbetslöshet i högre grad har lämnat för jobb. Även med avseende på arbetslöshetstider finns ett tydligt mönster – de personer som enligt vår modell har högst risk att bli långtidsarbetslösa är också de som i praktiken kvarstår längst.⁵⁸

Resultaten visar att vår modell lyckas relativt väl med att identifiera de personer som faktiskt blir långtidsarbetslösa. Genomgående finns ett tydligt samband mellan den prognostiserade risken och det faktiska utfallet. En profileringsmodell kan dock av naturliga skäl inte alltid ha rätt. Det finns följaktligen både personer med låga sannolikheter för långtidsarbetslöshet som kvarstår 14 månader och personer med hög sannolikhet för långtidsarbetslöshet som har fått ett arbete.

Tabell A 3 Jämförelse mellan prognos och utfall, i prognosurvalet (2010–2013)

Skattad sannolikhet kvarstå > 14 mån.	Antal obs.	Skattad sannolikhet (medel)	Andel faktiskt kvarstående > 14 mån.	Övergått till arbete (andel)	Inskrivning stid (medel)	Inskrivningstid (median)
0–0,1	149 657	0,078	0,064	0,78	123	81
0,1–0,2	353 301	0,147	0,136	0,69	164	116
0,2–0,3	228 880	0,245	0,240	0,56	208	167
0,3–0,4	133 130	0,346	0,357	0,39	253	250
0,4–0,5	76 240	0,444	0,441	0,29	283	345
0,5–0,6	35 135	0,542	0,512	0,23	305	426
0,6–0,7	12 857	0,641	0,561	0,23	317	426
0,7–0,8	4 848	0,739	0,604	0,19	331	426
0,8–0,9	566	0,829	0,640	0,16	347	426
0,9–1	10	0,912	0,600	0,10	341	426
Samtliga	994 624	0,232	0,223	0,58	197	147

Anm.: Se Tabell 5 för definition av arbete. Observera att maxvärdet för inskrivningstid är 426 dagar.

⁵⁷ Om vi gör samma översikt baserat på den skattade sannolikheten att kvarstå efter sex månader så ser mönstret ungefär likadant ut som i Tabell A 3, men skillnaderna mellan prognos och utfall är då inte lika stora högst upp i fördelningen.

⁵⁸ I Tabell A 3 visas resultaten från prognosurvalet (2010–2013). Om vi gör motsvarande sammanställning för skattningsurvalet (2007–2009) är mönstret mycket likartat i samtliga avseenden.

Gruppering av arbetssökande utifrån skattad risk för långtidsarbetslöshet

Analysen syftar till att jämföra utvecklingen före och efter reformen för personer med olika risker för långtidsarbetslöshet. Profileringsmodellen används för att, respektive år, gruppera individer utifrån deras skattade risk för långtidsarbetslöshet. Vi rangordnar de arbetssökande utifrån den skattade sannolikheten och delar sedan in dem i tio decilgrupper. Decil 1 är den tiondel av urvalet som har lägst skattad risk för långtidsarbetslöshet, och decil 10 är den tiondel som har högst risk. Anledningen till att vi väljer att dela in materialet i tio grupper är att ungefär 10 procent av dem som skrivs in i öppen arbetslöshet ska få en bedömning om behov av tidig insats (Arbetsförmedlingen 2015a). Decil 10 är alltså de personer som, utifrån det vi kan observera i data, i första hand bör vara aktuella för tidiga insatser.

Tabell A 4 visar individegenskaperna för respektive decil under åren 2007–2013. Av tabellen framgår att personer med hög risk för långtidsarbetslöshet i större utsträckning är män, äldre, har högst förgymnasial utbildning, är födda utanför Europa, har en funktionsnedsättning⁵⁹, lång arbetslöshetshistorik och saknar ersättning från a-kassan.

I Tabell A 4 redovisas också status efter 14 månader för individer i de olika decilerna. I den tionde decilen var närmare hälften fortfarande inskrivna på Arbetsförmedlingen efter 14 månader. Motsvarande andel för personer i decil 1 var 6 procent. För personerna i decil 10 var det 28 procent som hade avaktualiserats på grund av jobb, medan andelen i decil 1 var närmare 80 procent. Värt att notera är också att de som hamnar högst upp i fördelningen i större utsträckning också lämnar på grund av okänd orsak. Detta innebär att kontakten med förmedlingen har upphört utan att förmedlaren känner till anledningen.

---

⁵⁹ Vår modell överskattar troligtvis betydelsen av funktionsnedsättning då det ofta finns en fördröjning mellan inskrivningen och tillfället då funktionsnedsättningen registreras. Detta innebär att en del personer som står relativt nära arbetsmarknaden kan hinna lämna förmedlingen innan deras funktionsnedsättning registreras.

Tabell A 4 Individegenskaper efter decil i sannolikhetsfördelningen att kvarstå på Arbetsförmedlingen efter 14 månader, 2007–2013

	Decil									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kvinna	0,67	0,55	0,51	0,49	0,47	0,45	0,42	0,43	0,41	0,41
Ålder (medel)	32,5	33,5	35,5	37,9	40,1	42,3	43,5	43,9	45,2	44,4
Utbildningsnivå										
<i>Förgymnasial</i>	0,03	0,06	0,10	0,14	0,19	0,24	0,30	0,35	0,38	0,48
<i>Gymnasial</i>	0,30	0,49	0,53	0,50	0,48	0,45	0,42	0,36	0,34	0,31
<i>Eftergymnasial</i>	0,67	0,45	0,36	0,35	0,33	0,30	0,27	0,29	0,28	0,20
Födelseregion										
<i>Norden</i>	1,00	0,98	0,93	0,86	0,77	0,69	0,59	0,46	0,42	0,38
<i>Europa</i>	0,00	0,01	0,03	0,05	0,08	0,10	0,12	0,12	0,09	0,05
<i>Utanför Europa</i>	0,00	0,01	0,04	0,09	0,14	0,21	0,29	0,41	0,49	0,57
Funktionsnedsatt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,08	0,32
# insk.dagar, senaste 5 åren	212	235	260	285	306	327	365	412	437	542
Ersättning fr. a-kassa	0,98	0,91	0,88	0,86	0,83	0,81	0,76	0,65	0,59	0,44
Avaktualiseringsorsak										
Jobb	0,79	0,74	0,72	0,69	0,66	0,62	0,56	0,48	0,39	0,28
Utbildning	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Annan känd orsak	0,07	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,08	0,08
Okänd orsak	0,04	0,07	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,12	0,12	0,11
Inskrivningstid (medel) för avregistrerade inom 14 mån	97	109	115	121	126	131	136	145	156	170
Ej avregistrerad inom 14 mån	0,06	0,09	0,11	0,14	0,17	0,20	0,24	0,30	0,37	0,48

Anm.: Rankningen är gjord årsvis. Den tionde decilen består av de 10 procent som, i relation till övriga personer som skrevs in under samma år, har den högsta beräknade sannolikheten att fortfarande kvarstå på Arbetsförmedlingen efter 14 månader. Varje decil består av drygt 175 500 personer. Se Tabell A 1 för definitioner av variabler och Tabell 5 för definitioner av avaktualiseringsorsaker. Observera att vi endast presenterar ett urval av de variabler som används för att predicera risken för långtidsarbetslöshet. Ålder presenteras här som ett medelvärde, men i modellen använder vi fyra ålderskategorier.

Riskgrupp och jämförelsegrupper

Syftet med reformen var att de 10 procent i inflödet med högst risk för långtidsarbetslöshet skulle få ta del av tidiga insatser. Eftersom reformen är riktad till dem som står längst ifrån arbetsmarknaden är det inte rimligt att förvänta sig att detta påverkar samtliga som skrivits in på förmedlingen efter reformen. Om reformen har några effekter kommer det framförallt att gälla för dem med hög risk för långtidsarbetslöshet.

Den grupp som vi identifierar med högst risk för långtidsarbetslöshet, decil 10, kommer dock inte att fullt ut motsvaras av den grupp som arbetsförmedlarna bedömer vara i behov av tidiga insatser. Det betyder att vi vare sig har en väldefinierad behandlingsgrupp eller kontrollgrupp. För att ändå kunna närma oss frågan om eventuella effekter av reformen, är ett rimligt tillväga-

gångssätt att studera utvecklingen för decil 10 närmare och betrakta dessa personer som en behandlingsgrupp. För det första kan vi på ett konsistent vis följa denna grupp före och efter reformen. För det andra är detta den grupp av arbetssökande som, utifrån vad som kan observeras i data, bör vara mest aktuell för tidiga insatser.

För att kunna skatta reformeffekter för decil 10, härafter benämnd *riskgruppen*, behöver vi definiera vad vi ska relatera gruppens utveckling till. I valet av jämförelsegrupp ställs vi inför en avvägning. Vi vill att individerna i jämförelsegruppen i så många avseenden som möjligt ska likna dem i riskgruppen. Detta talar för att jämföra med decil 9. Denna grupp kommer dock också att bestå av vissa personer som får behandling (program- och förmedlingsinsatser), vilket inte är optimalt. Det talar för att jämföra med deciler längre ner i fördelningen. Personer i den nedre delen av riskfördelningen står dock betydligt närmare arbetsmarknaden. För att ge en mer heltäckande bild har vi därför valt att genomgående jämföra med två olika grupper – decil 9 (som mest liknar behandlingsgruppen, men som också i viss utsträckning blir behandlade) och decil 7 (som står närmare arbetsmarknaden, men som inte blir behandlade i lika stor utsträckning).

Sammansättningsförändringar

Vi kommer att studera utvecklingen i de olika decilgrupperna under åren 2007–2013. Tabell 1 indikerar dock att egenskaperna hos de personer som skrivs in på Arbetsförmedlingen ser något annorlunda ut över tid, vilket skulle kunna orsaka sammansättningsförändringar i decilerna. Detta kan utgöra ett problem om riskgruppen, i relation till övriga deciler, över tid kommer att utgöras av en allt svagare grupp av arbetssökande. Om så är fallet riskerar vi att fånga upp förändringar i utfallen som inte beror på reformen. För att undersöka detta visas i Tabell A 5 hur den genomsnittliga skattade sannolikheten för långtidsarbetslöshet (enligt vår profileringsmodell) utvecklas i de olika decilerna över tid. Tabellen visar att det sker en ”försämring” över tid för samtliga grupper och att denna förändring huvudsakligen sker under åren 2007–2010. Under dessa år ökar till exempel riskgruppens genomsnittliga sannolikhet för långtidsarbetslöshet från 0,47 till 0,53, medan motsvarande förändring för decil 9 är 0,32 till 0,39. För samtliga deciler sker dock ytterst små förändringar under tidsperioden 2010–2013. Det faktum att den skattade sannolikheten för långtidsarbetslöshet utvecklas på ett likartat sätt mellan decilerna, och att inga betydande förändringar sker i samband med reformen, talar för att sammansättningsförändringar inte är något avgörande problem för vår analys. Vi kommer dock ändå att inkludera individegenskaper (samma som i profileringsmodellen, se Tabell A 6) i

analyserna, för att på så vis kunna justera för sammansättningsförändringar över tid. Samtliga resultat från regressionsanalyserna är dock relativt likartade även om dessa variabler inte inkluderas.

Tabell A 5 Skattad sannolikhet (medel) att kvarstå på Arbetsförmedlingen efter 14 månader, per decil och år

Decil	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
2	0,08	0,09	0,09	0,10	0,10	0,10	0,10
3	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,13	0,13
4	0,12	0,13	0,14	0,15	0,15	0,16	0,16
5	0,14	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,19
6	0,17	0,19	0,20	0,21	0,22	0,22	0,22
7	0,20	0,22	0,23	0,25	0,26	0,26	0,26
8	0,25	0,27	0,28	0,30	0,31	0,31	0,32
9	0,32	0,34	0,35	0,38	0,38	0,38	0,39
10 – Riskgruppen	0,47	0,49	0,50	0,53	0,53	0,53	0,53
Samtliga	0,19	0,20	0,21	0,23	0,23	0,23	0,24
# obs	227 450	223 134	310 068	264 115	235 222	249 481	245 806

Skattade parametrar i profileringsmodellen

Tabell A 6 Parameterskattningar från logistiska regressionsmodeller⁶⁰; referenskategori för nivåvariabler anges i rubriken

Variabel	(1) 2007–2009	(2) 2007	(3) 2008	(4) 2009
Kvinna	-0,157 (0,006)	-0,059 (0,013)	-0,226 (0,011)	-0,158 (0,009)
Funktionsnedsättning	1,342 (0,028)	1,528 (0,050)	1,212 (0,049)	1,310 (0,047)
Utbildningsnivå (ref: gymnasial)				
Förgymnasial	0,256 (0,016)	0,322 (0,035)	0,272 (0,029)	0,221 (0,024)
Eftergymnasial	-0,282 (0,014)	-0,287 (0,033)	-0,278 (0,026)	-0,241 (0,021)
Födelseregion (ref: Norden)				
Europa (exkl. Norden)	0,624 (0,025)	0,621 (0,057)	0,574 (0,046)	0,579 (0,036)
Utanför Europa	0,653 (0,016)	0,670 (0,034)	0,538 (0,028)	0,663 (0,023)
Ålder (ref: 25–34 år)				
35–44 år	0,422 (0,014)	0,426 (0,031)	0,417 (0,025)	0,398 (0,019)
45–54 år	0,741 (0,016)	0,792 (0,036)	0,715 (0,029)	0,721 (0,022)
55–64 år	1,162 (0,020)	1,283 (0,043)	1,078 (0,036)	1,175 (0,028)
Interlokalt sökande	0,127 (0,006)	-0,131 (0,016)	-0,133 (0,012)	-0,141 (0,010)
Har ersättning från a-kassa	-0,373 (0,008)	-0,428 (0,018)	-0,201 (0,015)	-0,381 (0,012)
Söker heltidsarbete	-0,417 (0,014)	-0,499 (0,025)	-0,404 (0,024)	-0,385 (0,022)
Inskrivningsmånad (ref: januari)				
Februari	0,118 (0,014)	0,069 (0,030)	0,176 (0,028)	0,044 (0,020)
Mars	0,156 (0,014)	0,083 (0,030)	0,210 (0,029)	0,064 (0,020)
April	0,180 (0,014)	0,126 (0,031)	0,267 (0,028)	0,086 (0,020)
Maj	0,153 (0,015)	0,088 (0,031)	0,380 (0,028)	0,023## (0,021)
Juni	-0,028 (0,013)	-0,077 (0,028)	0,192 (0,026)	-0,158 (0,020)
Juli	-0,006## (0,014)	-0,019## (0,030)	0,377 (0,027)	-0,246 (0,021)

⁶⁰ En positiv (negativ) koefficient innebär att personer med den aktuella egenskapen, allt annat lika, har en högre (lägre) risk att fortfarande vara inskriven på förmedlingen efter 14 månader. Detta gäller i relation till personer som tillhör referenskategori.

Variabel	(1) 2007–2009	(2) 2007	(3) 2008	(4) 2009
Augusti	0,042 (0,013)	0,047* (0,028)	0,460 (0,025)	-0,252 (0,020)
September	0,213 (0,013)	0,249 (0,029)	0,677 (0,024)	-0,156 (0,020)
Oktober	0,196 (0,014)	0,242 (0,028)	0,719 (0,025)	-0,192 (0,021)
November	0,159 (0,014)	0,178 (0,030)	0,681 (0,025)	-0,242 (0,021)
December	0,219 (0,018)	0,307 (0,041)	0,700 (0,029)	-0,185 (0,029)
Arbetslöshetsnivå i lokal a-region (ref: <6%)				
6–8 %	0,150 (0,009)	0,157 (0,017)	0,125 (0,013)	0,205 (0,016)
8–10 %	0,227 (0,009)	0,228 (0,018)	0,100 (0,015)	0,276 (0,016)
10–12 %	0,301 (0,011)	0,309 (0,027)	0,138 (0,032)	0,203 (0,017)
> 12 %	0,216 (0,016)	-0,044### (0,049)	-0,090* (0,054)	0,246 (0,022)
Senast avslutade inskrivning på Arbetsförmedlingen (ref: aldrig tidigare inskriven)				
0–1 år sedan	-0,227 (0,025)	-0,343 (0,059)	-0,075### (0,048)	-0,084 (0,035)
1–3 år sedan	0,029### (0,025)	-0,136 (0,060)	0,031### (0,048)	0,137 (0,035)
3–5 år sedan	0,126 (0,026)	0,069### (0,063)	0,164 (0,051)	0,132 (0,036)
>5 år sedan	0,218 (0,025)	0,154 (0,060)	0,215 (0,049)	0,259 (0,035)
Arbetslöshetshistorik				
# tidigare program	0,038 (0,001)	0,034 (0,002)	0,036 (0,002)	0,045 (0,002)
# tidigare arbetslöshetsperioder	-0,061 (0,001)	-0,066 (0,002)	-0,068 (0,002)	-0,054 (0,001)
# tidigare subventionerade arbeten	0,003### (0,004)	-0,005### (0,008)	0,018 (0,007)	0,004### (0,006)
# tidigare inskrivningsdagar senaste 5 åren	0,001 (0,000)	0,001 (0,000)	0,001 (0,000)	0,001 (0,000)
# observationer	760 652	227 450	223 134	310 068

Anm.: Utfallsvariabeln är *Inskriften på AF efter 14 månader (0/1)*. I kolumn 1 redovisas den modell som baseras på tre år (2007–2009) och ligger till grund för resultaten i rapporten. I kolumn 2–4 redovisas årsvisa skattningar av modellen. Standardfel anges inom parentes. Signifikansnivåerna anges på följande vis: ### = ej signifikant, * = signifikant på 10-procentnivån. Övriga parametrar är statistiskt signifikanta på 1- eller 5-procentsnivån. I modellen ingår även interaktionstermer mellan samtliga kombinationer av variablerna *ålderskategori*, *funktionsnedsättning*, *födelseregion*, *utbildningsnivå* samt *aldrig tidigare inskriven (0/1)*. Dessa skattningar redovisas dock inte. Skattningen av modellens intercept redovisas inte heller.

Appendix 3: Mer om analys och metod

I den här rapporten använder vi flera olika statistiska metoder: regressionsanalys, överlevnadsanalys och variansdekomponering (ANOVA, intraklass-korrelationer). I det här avsnittet ger vi en mer detaljerad beskrivning av dessa metoder samt den identifikationsstrategi (difference-in-differences) som ligger till grund för vår analys.

Difference-in-differences med hjälp av regressionsanalys

Vi använder regressionsanalys för att studera effekter på sannolikheten att få en programinsats inom 14 månader, antalet kontakter inom 14 månader mellan den arbetssökande och Arbetsförmedlingen samt övergången till jobb inom 14 månader. I samtliga fall använder vi en difference-in-differences-specifikation. Ett grundläggande antagande som måste vara uppfyllt för att detta ska vara ett giltigt sätt att skatta effekten av reformen, är att risk- och jämförelsegrupp utvecklas likartat före reformen (så kallad parallell trend assumption). Nedan redogörs för hur vi testar för eventuella skillnader innan reformen, och därefter hur vi kontrollerar för sådana skillnader då vi skattar reformeffekter.

Sannolikheten att få en programinsats inom 14 månader

För att studera om sannolikheten att få en programinsats inom 14 månader har utvecklats olika för de olika decilerna innan reformen skattas följande ekvation:

$$P(prg)_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + Decil_{it} + \delta_t * Decil_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

Sannolikheten att få en tidig programinsats ($P(prg)$) för individen (i) i tidpunkten (t) förklaras av individegenskaper (X), lokala arbetslöshetsmått (U), dummyvariabler för respektive år (δ), en dummyvariabel för den decil som personen tillhör ($Decil$) samt en interaktionsterm mellan inskrivningsår och decil ($\delta * Decil$). α är modellens intercept och ε är den så kallade residualen som fångar kvarvarande variation. Notera att decilerna 1–5 har slagits samman till en grupp och utgör jämförelsegruppen i modellen.

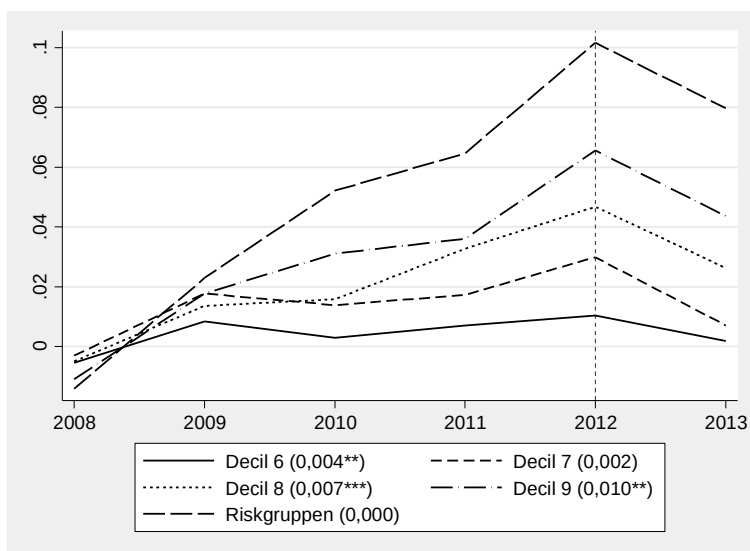
I Figur A 2 visas de skattade interaktionstermerna mellan år och decil, med den skattade dummyvariabeln för respektive decil (nivåskattningen) i förklaringsrutan.⁶¹ Interaktionerna i Figur A 2 visar hur sannolikheten att påbörja en programinsats för respektive decil har förändrats över tid relativt decil 1–5 (den

---

⁶¹ Övriga skattade parametrar från ekvation (1) redovisas inte. Vi använder samma variabler som i profileringsmodellen (se Tabell A 6), och gör detta i syfte att kontrollera för i den mån sammanställningen i decilerna förändras över tid. Resultatet är väldigt likartat om dessa variabler utelämnas.

utelämnade gruppen). Figuren visar tydligt att det över tid har blivit vanligare att personer med hög risk för långtidsarbetslöshet får en tidig programinsats relativt dem med lägre risk. Figuren visar också att denna förändring har pågått under hela tidsperioden, alltså även innan reformen infördes år 2012. Detta innebär att vi behöver kontrollera för dessa tidstrender när vi skattar reform-effekter. Av mönstret i Figur A 2 framgår att skillnaderna mellan grupperna (under tidsperioden före reformen) kan beskrivas med linjära trender.

Figur A 2 Sannolikheten att få en tidig programinsats, relativ utveckling för decil 6,7,8,9 och riskgruppen jämfört med decil 1–5, per år

Anm.: Figuren visar de skattade interaktionerna mellan inskrivningsår och deciler från ekvation (1). Samtliga interaktioner förutom dem för 2008 är signifikanta på 1-procentnivå. Den utelämnade gruppen är decilerna 1–5 och det utelämnade året är 2007. Ekvationen är skattad med OLS. För vidare förklaring, se text. Signifikansnivåer: *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$ och * $p < 0,1$

För att skatta reformeffekter jämför vi utvecklingen över tid för riskgruppen relativt decil 9 respektive decil 7. Den difference-in-differences-specifikation som vi använder ges av ekvation (2) där vi inkluderar gruppsspecifika linjära trender:

$$P(prg)_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + R_{it} + \gamma_t * R_{it} + Reform_t * R_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

Sannolikheten att få en tidig programinsats ($P(prg)$) för individen (i) i tidpunkten (t) förklaras av individegenskaper (X), lokala arbetslöshetsmått (U), dummyvariabler för inskrivningsår (δ), en indikator för om personen tillhör

riskgruppen (R), en gruppsspecifik trend för riskgruppen ($\gamma_t * R_{it}$) samt en interaktionsterm mellan reformåren (2012 och 2013) och riskgruppen ($Reform * R$). α är modellens intercept och ε är residualen som fångar kvarvarande variation. Interaktionstermen mellan reformåren och riskgruppen fångar således reformeffekten, när vi tillåter och kontrollerar för gruppsspecifika trender. Observera att vi, till skillnad från i ekvation (1), inte längre använder samtliga deciler i skattningen. Vi skattar nu två olika modeller – en där decil 9 är jämförelsegrupp och en där decil 7 utgör jämförelsegruppen. Resultaten redovisas i Tabell 8.

Antalet kontakter med Arbetsförmedlingen inom 14 månader

För att studera om antalet kontakter med Arbetsförmedlingen inom 14 månader har utvecklats olika för de olika decilerna innan reformen skattas följande ekvation, där antalet kontakter inom 14 månader (K) förklaras med samma variabler som i ekvation (1):

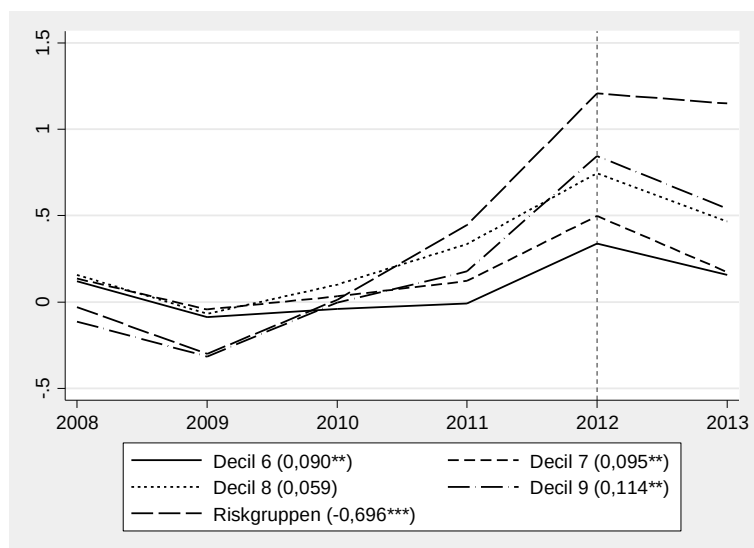
$$K_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + Decil_{it} + \delta_t * Decil_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

De skattade interaktionstermerna mellan år och decil presenteras i Figur A 3. Den skattade dummyvariabeln för respektive decil (nivåskattningen) visas i förklaringsrutan.⁶² Figuren visar att antalet kontakter, även innan reformen, har ökat trendmässigt i grupperna med hög risk för långtidsarbetslöshet relativt dem med lägre risk. Vi kontrollerar för detta genom att inkludera gruppsspecifika linjära trender i modellen.

---

⁶² Den negativa nivåeffekten för riskgruppen kan verka förvånande. I modellen inkluderas dock kontroll för funktionsnedsättning. Nästan alla funktionsnedsatta befinner sig i riskgruppen, och denna kontrollvariabel påverkar nivåskattningarna. Detta beror troligtvis på att det finns en väldigt stark korrelation mellan att ha en funktionsnedsättning och att tillhöra riskgruppen. Om funktionsnedsättning inte inkluderas i modellen är riskgruppens nivåeffekt positiv och större än för decil 9, alltså i linje med det förväntade mönstret. Huruvida funktionsnedsättning inkluderas i modellen påverkar inte de skattade interaktionstermerna som visas i figuren.

Figur A 3 Antalet kontakter inom 14 månader, relativ utveckling för decil 6,7,8,9 och riskgruppen jämfört med decil 1–5, per år

Anm.: Figuren visar de skattade interaktionstermerna mellan inskrivningsår och deciler från ekvation (3). Den utelämnade gruppen är decilerna 1–5 och det utelämnade året är 2007. Ekvationen är skattad med OLS. För vidare förklaring, se text. Signifikansnivåer: *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$ och * $p < 0,1$

För att skatta reformeffekter jämför vi utvecklingen över tid för riskgruppen relativt decil 9 respektive decil 7. Den difference-in-differences-specifikation vi använder ges av ekvation (4) där vi inkluderar gruppsspecifika linjära trender.

$$K_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + R_{it} + \gamma_t * R_{it} + Reform_t * R_{it} + \varepsilon_{it} \quad (4)$$

K anger antalet kontakter inom 14 månader, i övrigt används samma variabler som i ekvation (2). Notera att vi inte använder samtliga deciler, utan det är två modeller som skattas – en där decil 9 utgör jämförelsegruppen och en där jämförelsen görs relativt decil 7. Resultaten redovisas i Tabell 10.

Sannolikheten att ha fått ett jobb inom 14 månader

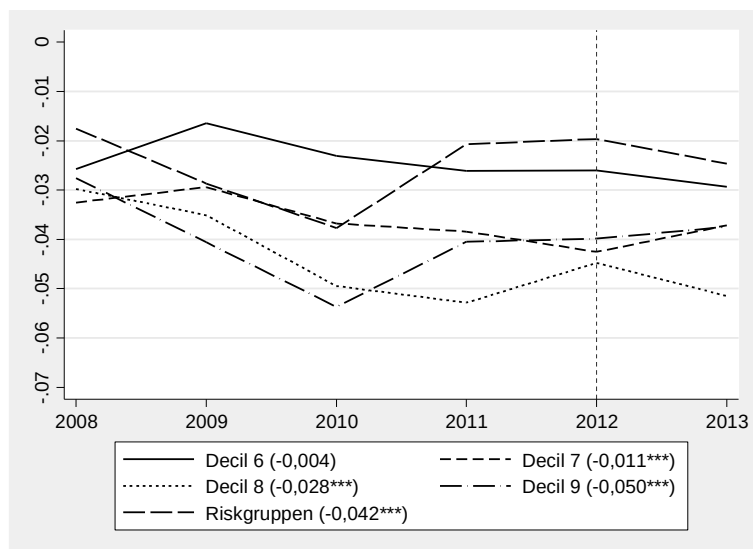
För att studera om övergången från arbetslöshet till jobb inom 14 månader har utvecklats olika för olika deciler innan reformen skattas ekvation (5). Sannolikheten att ha fått ett jobb inom 14 månader $P(Jobb)$ förklaras med samma variabler som i ekvation (1):

$$P(Jobb)_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + Decil_{it} + \delta_t * Decil_{it} + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

Interaktionerna mellan år och deciler återges i Figur A 4, med den skattade dummyvariabeln för respektive decil (nivåskattningen) i förklaringsrutan. Återigen utgör decilerna 1–5 jämförelsegruppen.

Figuren visar att utvecklingen under och efter den ekonomiska krisen skiljer sig åt mellan de olika decilerna. Till skillnad från analyserna avseende sannolikheten att få en programinsats eller antalet kontakter finns nu större variationer över tid. Framförallt avviker decil 9 och riskgruppen från övriga deciler genom en påtaglig ökning i sannolikheten att få jobb relativt decilerna 1–5 mellan 2010 och 2011. För att hantera detta kommer vi endast att använda decil 9 som jämförelsegrupp (eftersom gruppens utveckling innan reformen liknar riskgruppens) och studera årsvisa förändringar, både före och efter reformen.

Figur A 4 Sannolikheten att få jobb inom 14 månader, relativ utveckling för decil 6,7,8,9 och riskgruppen jämfört med decil 1–5, per år

Anm.: Figuren visar de skattade interaktionerna mellan inskrivningsår och deciler från ekvation (5). Den utelämnade gruppen är decilerna 1–5 och det utelämnade året är 2007. Ekvationen är skattad med OLS. För vidare förklaring, se text. Signifikansnivåer: *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$ och * $p < 0,1$.

För att skatta reformeffekter jämför vi utvecklingen över tid för riskgruppen relativt decil 9. Vi kommer inte enbart att studera övergångar till jobb, utan även studera olika orsaker till avaktualiseringar (*Status*) inom 14 månader: jobb, utbildning, okänd orsak och känd orsak (se Tabell 5 för definitioner), och dessutom sannolikheten att fortfarande vara inskriven på Arbetsförmedlingen. För att göra detta använder vi samma förklarande variabler som i ekvation (2).

$$Status_{it} = \alpha + \beta * X_{it} + U_{it} + \delta_t + Risk_{it} + Risk_{it} * \delta_t + \varepsilon_{it} \quad (6)$$

I Tabell 12 redovisas resultaten från difference-in-differences-skattningen i ekvation (6), där alltså riskgruppen interageras med dummyvariabler för inskrivningsår.

Difference-in-differences med hjälp av överlevnadsanalys

Vi använder överlevnadsanalys för att undersöka om tiden från inskrivning till första programinsats respektive tiden till jobb har förändrats efter reformen. Vi skattar överlevnadskurvor (Kaplan-Meier) som visar den skattade sannolikheten att kvarstå i arbetslöshet vid olika uppföljningstidpunkter.⁶³ En snabbare övergång från arbetslöshet till programinsats eller jobb återspeglas genom en lägre skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet.

Vi skattar överlevnadsfunktioner för riskgruppen, decil 9 och decil 7 under tre tidsperioder: 2007–2009, 2010–2011 och 2012–2013. Vi studerar förändringar i samband med reformen genom att jämföra åren före reformen (2010–2011) och åren efter reformen (2012–2013). Tidsperioden 2007–2009 används för en så kallad placeboanalys, alltså för att undersöka om det finns förändringar redan innan reformen. Genom att relatera de olika decilernas utveckling över tid till varandra, kan vi uttala oss om förändringar i samband med reformen. Det bör dock understrykas att vi inte kan ta hänsyn till eventuella sammansättningsförändringar i decilerna (se avsnitt 5.1.3) med hjälp av denna metod.

I avsnitten 6.1.4 och 6.3.1 redovisas överlevnadskurvorna för riskgruppen, samt tillhörande procentuella förändringar, för övergångar till program respektive jobb. Överlevnadskurvorna redovisas genomgående utan tillhörande konfidensintervall eftersom dessa gör figurerna svåröverskådliga. Skattningarna baseras dock på ett relativt stort antal observationer, vilket innebär att konfidensintervallen blir relativt små. I huvudsak gäller att de skillnader mellan överlevnadskurvorna som syns med blotta ögat också är statistiskt signifikanta på 95-procentsnivån.

Den procentuella förändringen av tiden från inskrivning till programinsats/jobb beräknas genom att summera skillnaderna (vid varje enskild tidpunkt under uppföljningsperioden) mellan de två tidsperiodernas överlevnadsfunktioner. Denna summa divideras därefter med summan av den *första* tidsperiodens överlevnadsfunktion. Då detta mått baseras på de beräknade överlevnadskurvorna (som är skattade med en viss osäkerhet) finns också en inbyggd

---

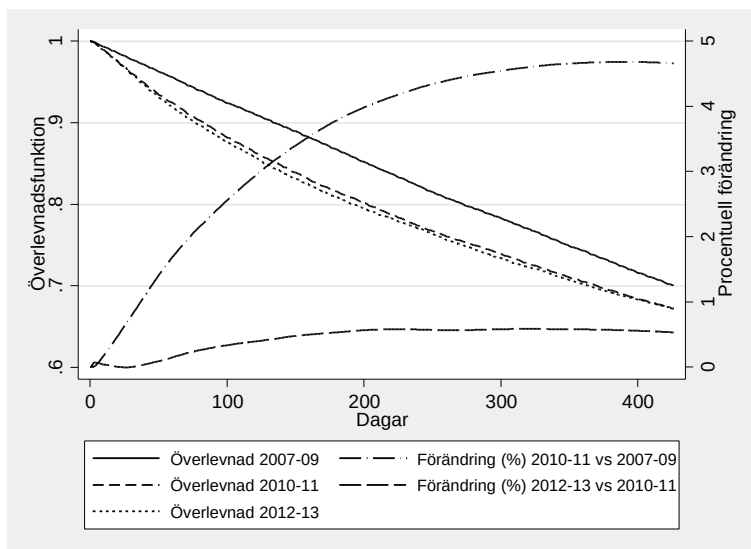
⁶³ Se de Luna & Johansson (2007) för en mer utförlig beskrivning av metoden.

osäkerhet i denna skattning. Det är dock inte möjligt att beräkna standardfel för en procentuell förändring som beräknas på det här sättet (de Luna m.fl. 2008).

På följande sidor redovisas överlevnadskurvor och tillhörande procentuell förändring för decil 9 och decil 7, för övergångar till program och jobb. Vi visar också överlevnadsfunktioner och procentuell förändring efter 14 månader, för samtliga deciler.

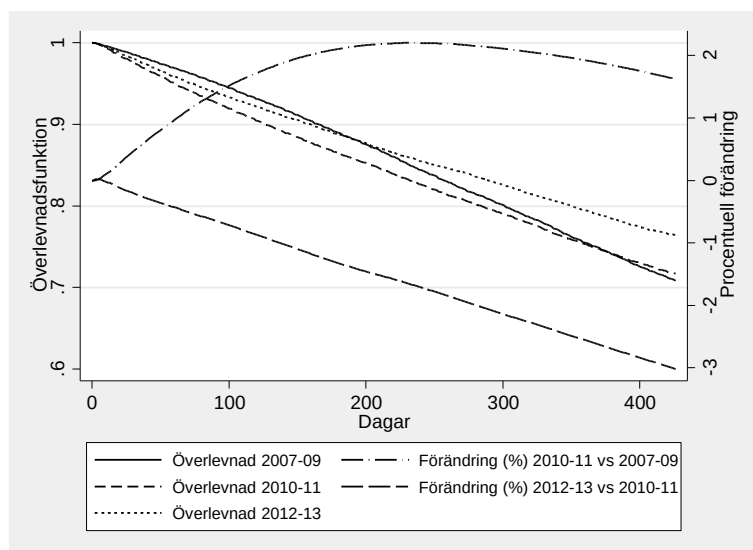
Övergång till program – jämförelsegrupperna

Figur A 5 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt skattad förändring av tid till första programinsats för decil 9, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 9 för definitioner av utfall m.m.

Figur A 6 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt skattad förändring av tid till första programinsats för decil 7, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 9 för definitioner av utfall m.m.

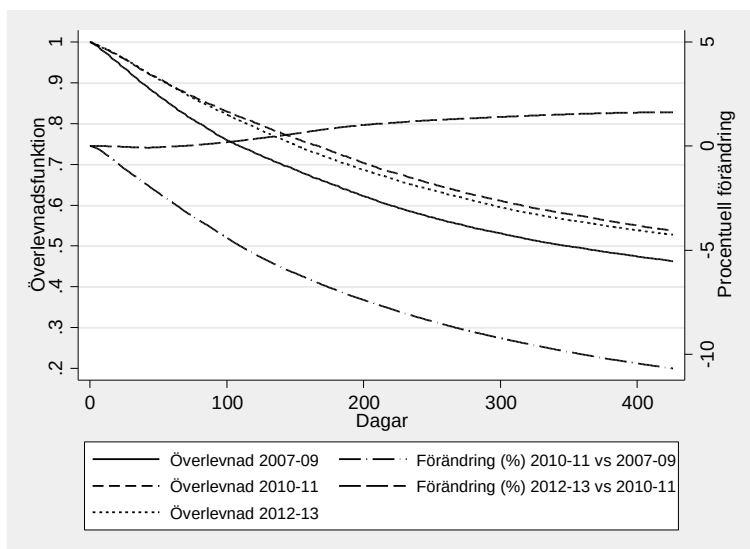
Tabell A 7 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktioner) samt procentuell förändring i tid till programinsats, efter 14 månader; utfallet är tiden till första programinsats, resultaten visas per decil och tidsperiod

Decil	Överlevnads- funktion (2007–09)	Överlevnads- funktion (2010–11)	Överlevnads- funktion (2012–13)	Förändring, % (2010–11 vs 2007–09)	Förändring, % (2012–13 vs 2010–11)
1	0,758	0,786	0,863	-0,2	-5,4
2	0,732	0,767	0,846	-0,8	-5,2
3	0,722	0,765	0,833	-0,8	-4,9
4	0,709	0,754	0,810	-0,3	-4,4
5	0,705	0,747	0,798	-0,5	-4,0
6	0,711	0,732	0,788	0,4	-3,9
7	0,709	0,717	0,764	1,6	-3,0
8	0,705	0,688	0,712	3,4	-1,4
9	0,701	0,672	0,674	4,7	0,5
10	0,596	0,535	0,511	7,4	3,9

Anm.: Se Tabell 9 för detaljer om censurering m.m.

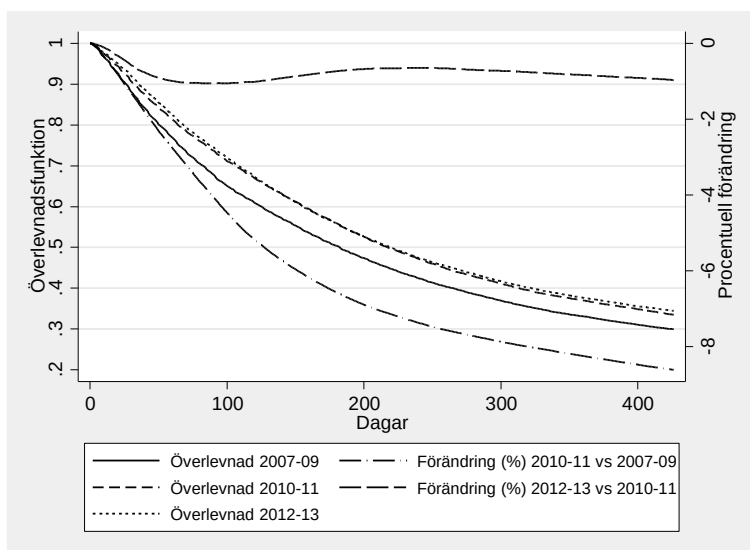
Övergång till arbete – jämförelsegrupperna

Figur A 7 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt skattad förändring av tid till reguljärt arbete för decil 9, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 11 för definitioner av utfall m.m.

Figur A 8 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnadsfunktion) samt skattad förändring av tid till reguljärt arbete för decil 7, per tidsperiod

Anm.: Se Tabell 11 för definitioner av utfall m.m.

Tabell A 8 Skattad sannolikhet att kvarstå i arbetslöshet (överlevnads-funktioner) samt procentuell förändring i tid till arbete, efter 14 månader; utfallet är tiden till jobb, resultaten visas per decil och tidsperiod

Decil	Överlevnads-funktion (2007–09)	Överlevnads-funktion (2010–11)	Överlevnads-funktion (2012–13)	Förändring, % (2010–11 vs 2007–09)	Förändring, % (2012–13 vs 2010–11)
1	0,094	0,087	0,094	-2,6	-2,6
2	0,132	0,128	0,133	-3,4	-2,5
3	0,159	0,156	0,166	-3,6	-2,5
4	0,184	0,193	0,201	-5,1	-2,3
5	0,219	0,230	0,241	-6,0	-2,4
6	0,254	0,272	0,284	-6,3	-1,8
7	0,299	0,335	0,345	-8,6	-1,0
8	0,366	0,435	0,437	-12,1	0,3
9	0,463	0,538	0,528	-10,7	1,6
10	0,597	0,667	0,643	-8,1	2,4

Anm.: Se Tabell 11 för detaljer om censurering m.m.

Intraklasskorrelationer

Vi vill studera hur sannolikheten att få en programinsats, tiden till att programinsatsen påbörjas samt kontaktfrekvensen med Arbetsförmedlingen påverkas av vilket arbetsförmedlingskontor den arbetssökande skrivs in på. För att göra detta använder vi variansdekomponering (ANOVA). Vi beräknar så kallade intraklasskorrelationer för respektive år och studerar förändringar i dessa över tid. De intraklasskorrelationer som vi beräknar visar hur stor andel av den totala variationen i utfall (till exempel sannolikheten att få en insats) som förklaras av kontorstillhörigheten, efter att vi har justerat för individuella egenskaper som också påverkar utfallet.⁶⁴ Vi använder intraklasskorrelationer istället för till exempel förklaringsgraden (R^2) från regressionsanalys då antalet kontor och storleken på kontoren förändras mellan 2007 och 2013 (se Tabell 1), vilket försvårar möjligheten att jämföra förklaringsvärdet mellan de olika åren.

Vi vill göra analysen för individer med likartade förutsättningar på arbetsmarknaden. För att åstadkomma detta förklarar vi först utfallet med individens egenskaper. Den återstående variationen (residualerna) blir sedan den nya utfallsvariabeln, för vilken intraklasskorrelationerna tas fram.⁶⁵ De resultat vi presenterar (i avsnitten 6.1.5 och 6.2.3) relaterar intraklasskorrelationerna till den totala variationen i utfall.

⁶⁴ Intraklasskorrelationerna tas fram med kommandot *loneway* i STATA. Notera att vi behöver anta att en person tillbringar hela arbetslöshetsperioden på samma kontor, vilket stämmer för 93 procent av individerna i vårt urval.

⁶⁵ Individegenskaperna är desamma som används i profileringsmodellen (se Tabell A 6).

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2015:1** Albrecht James, Peter Skogman Thoursie och Susan Vroman ”Glastaket och föräldraförsäkringen i Sverige”
- 2015:2** Persson Petra ”Socialförsäkringar och äktenskapsbeslut”
- 2015:3** Frostenson Magnus ”Organisatoriska åtgärder på skolnivå till följd av lärarlegitimationsreformen”
- 2015:4** Grönqvist Erik och Erik Lindqvist ”Kan man lära sig ledarskap? Befälsutbildning under värnplikten och utfall på arbetsmarknaden”
- 2015:5** Böhlmark Anders, Helena Holmlund och Mikael Lindahl ”Skolsegregation och skolval”
- 2015:6** Håkanson Christina, Erik Lindqvist och Jonas Vlachos ”Sortering av arbetskraftens förmågor i Sverige 1986–2008”
- 2015:7** Wahlström Ninni och Daniel Sundberg ”En teoribaserad utvärdering av läroplanen Lgr 11”
- 2015:8** Björvang Carl och Katarina Galic’ ”Kommunernas styrning av skolan – skolplaner under 20 år”
- 2015:9** Nybom Martin och Jan Stuhler ”Att skatta intergenerationella inkomst-samband: en jämförelse av de vanligaste måtten”
- 2015:10** Eriksson Stefan och Karolina Stadin ”Hur påverkar förändringar i produktefterfrågan, arbetsutbud och lönekostnader antalet nyanställningar?”
- 2015:11** Grönqvist Hans, Caroline Hall, Jonas Vlachos och Olof Åslund ”Utbildning och brottslighet – vad händer när man förlängde yrkesutbildningarna på gymnasiet?”
- 2015:12** Lind Patrik och Alexander Westerberg ”Yrkeshögskolan – vilka söker, vem tar examen och hur går det sedan?”
- 2015:13** Mörk Eva, Anna Sjögren och Helena Svaleryd ”Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa”
- 2015:14** Eliason Marcus och Martin Nilsson ”Inläsningseffekter och differentierade ersättningsnivåer i sjukförsäkringen”
- 2015:15** Boye Katarina ”Mer vab, lägre lön? Uttag av tillfällig föräldrapenning för vård av barn och lön bland svenska föräldrar”
- 2015:16** Öhman Mattias ”Smarta och sociala lever längre: sambanden mellan intelligens, social förmåga och mortalitet”
- 2015:17** Mellander Erik och Joakim Svärth ”Tre lärdomar från en effektutvärdering av lärarstödsprogrammet NTA”

- 2015:18** Regnér Johan och Martin Söderström "Tidiga insatser för arbetssökande med hög risk för långtidsarbetslöshet"

Working papers

- 2015:1** Avdic Daniel "A matter of life and death? Hospital distance and quality of care: evidence from emergency hospital closures and myocardial infarctions"
- 2015:2** Eliason Marcus "Alcohol-related morbidity and mortality following involuntary job loss"
- 2015:3** Pingel Ronnie och Ingeborg Waernbaum "Correlation and efficiency of propensity score-based estimators for average causal effects"
- 2015:4** Albrecht James, Peter Skogman Thoursie och Susan Vroman "Parental leave and the glass ceiling in Sweden"
- 2015:5** Vikström Johan "Evaluation of sequences of treatments with application to active labor market policies"
- 2015:6** Persson Petra "Social insurance and the marriage market"
- 2015:7** Grönqvist Erik och Erik Lindqvist "The making of a manager: evidence from military officer training"
- 2015:8** Böhlmark Anders, Helena Holmlund och Mikael Lindahl "School choice and segregation: evidence from Sweden"
- 2015:9** Håkanson Christina, Erik Lindqvist och Jonas Vlachos "Firms and skills: the evolution of worker sorting"
- 2015:10** van den Berg Gerard J., Antoine Bozio och Mónica Costa Dias "Policy discontinuity and duration outcomes"
- 2015:11** Wahlström Ninni och Daniel Sundberg "Theory-based evaluation of the curriculum Lgr 11"
- 2015:12** Frölich Markus och Martin Huber "Direct and indirect treatment effects: causal chains and mediation analysis with instrumental variables"
- 2015:13** Nybom Martin och Jan Stuhler "Biases in standard measures of inter-generational income dependence"
- 2015:14** Eriksson Stefan och Karolina Stadin "What are the determinants of hiring? – The role of demand and supply factors"
- 2015:15** Åslund Olof, Hans Grönqvist, Caroline Hall och Jonas Vlachos "Education and criminal behaviour: insights from an expansion of upper secondary school"
- 2015:16** van den Berg Gerard J. och Bas van der Klaauw "Structural empirical evaluation of job search monitoring"

- 2015:17** Nilsson Martin “Economic incentives and long-term sickness absence: the indirect effect of replacement rates on absence behaviour”
- 2015:18** Boye Katarina “Care more, earn less? The association between care leave for sick children and wage among Swedish parents”
- 2015:19** Assadi Anahita och Martin Lundin “Tenure and street level bureaucrats: how assessment tools are used at the frontline of the public sector”
- 2015:20** Stadin Karolina “Firms’ employment dynamics and the state of the labor market”
- 2015:21** Öhman Mattias “Be smart, live long: the relationship between cognitive and non-cognitive abilities and mortality”
- 2015:22** Hägglund Pathric, Per Johansson och Lisa Laun “Rehabilitation of mental illness and chronic pain – the impact on sick leave and health”
- 2015:23** Mellander Erik och Joakim Svärth “Inquiry-based learning put to test: long-term effects of the Swedish science and technology for children program”

Dissertation series

- 2014:1** Avdic Daniel “Microeconometric analyses of individual behaviour in public welfare systems”
- 2014:2** Karimi Arizo “Impacts of policies, peers and parenthood on labor market outcomes”
- 2014:3** Eliasson Tove “Empirical essays on wage setting and immigrant labor market opportunities”
- 2014:4** Nilsson Martin “Essays on health shocks and social insurance”
- 2014:5** Pingel Ronnie “Some aspects of propensity score-based estimators for causal inference”
- 2014:6** Karbownik Krzysztof “Essays in education and family economics”